

Published and distributed under Permit (No. 730) authorized by the Act of October 6, 1917 as filed at the Post Office of Boston, Massachusetts. By order of the President A. S. Hanson. POSTMASTER GENERAL.

The Lithuanian Weekly "SANDARA" Published by the Lithuanian National League of America. K. J. PAULASKAS Sec'y and Business Mgr. YEARLY SUBSCRIPTION RATES: In the United States ..... \$2.50 To Foreign Countries ..... \$3.00 "SANDARA" 377 E Street, Boston 27, Mass.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Nušovė Rusų Atstovą Luzanoj

JUOKDARIŲ ĮSTATYMAS.

Lenkai Suareštavo Trisdešimts Ukrainiečių

NAUJA PRANAŠĖ.

Baisi Viesula

AMERIKOS GAISRAI.

NUŠOVĖ RUSIJOS ATSTOVŲ.

LOUSANNE, geg. 10 d. Šiandiečia nužudytas Rusijos atstovas Luzannos konferencijoje, Vorovskis. ir du jo leitenantai sužeisti. Rusijos atstovas Vorovski valgė pietus Cecil viešnamyje. Su juo buvo jo leitenantai Hermann Ahrens ir J. Didvilkovski. Didžiama svečių jau buvo papietavę, kad žmogžudys Alexander Conradi priėjęs prie rusų stalo ėmė šaudyti į juos. Pirmoji kulka pataikė Vorovskiui į galvą už ausies ir jis sudribo ant stalo, neišdaves nė balso, matomai išsyk numirdamas, vienok žmogžudys da į jį šovė ir daugiau.

Ahrens, kurį visados yra apsiginklavęs, kad būtų jau dusyk išautas, išsitraukė revolverį, bet patarnautojas pagriebė jam už rankos, gal bijodamas, kad jis nesužeistų svečių. Tuo tarpu žmogžudys vis da šaudė į Ahrensą, o paskui į Didvilkovski. Paskui žmogžudys nunešė savo revolverį viešnamio savininkui ir pasakė, kad čia palauks policijos.

Žmogžudys Conradi yra šveicarietis Grisono kantono, bet yra seniau tarnavęs rusų armijoje.

JUOKDARIŲ ĮSTATYMAS.

LONDONAS, geg. 9 d. Kad Suv. Valstijos išleido tokį padavinimą, jog į Amerikos portą negali įvažiuoti jokis laivas, kuris turi degtinės, tai Anglijos parlamente šiandien 184 balsais prieš 128 buvo perleistas pirmu skaitymu bilius, kad į Anglijos portą negali įplaukti jokis laivas, kuris neturi degtinės. Jei tas bilius pastotų tiesa, tai Amerikos laivai, kuriems nevalia turėti degtinės, negalėtų įplaukti į Anglijos priekalamus.

Be Anglijos nelaukus išleisti tokio įstatymo — bilius nesuilaus antrojo skaitymo. Anglija tik pajaukiauja iš Amerikos.

LENKAI SUAREŠTAVO 30 UKRAINIEČIŲ.

VIENNA, geg. 14 d. Lvo'vo policija buk tai susekė suokalbi, ukrainiečių sudaryta, kad užmušti Foch'ą, Prancuzijos maršalą, kuriam ir Lenkija davė maršalo titulą. Suareštuota 30 ukrainiečių. Kiti mano, kal jokio suokalbio nebuvo, tik lenkai at rado, progą areštuoti ukrainiečių veikėjus, kurie priešinosi lenkams jų šalį užgrobusiems, kaip kad tie patys lenkai yra mus Vilnių užgrobe.

MASKVA, geg. 14 d. Visos Ukrainos Vico (Seimo) posėdyje ukinininkas Vucenko paklausė,

DEMONSTRACIJA PRIEŠ ANGLIJĄ.

MASKVA, geg. 12 d. Šiandien visos dirbtuvės ir valdžios įstaigos yra uždarytos, kad darbininkai galėtų demonstruoti prieš Angliją už jos pagrumojimus ir atsiuntimą karės laivo.

FOCH LENKIJOSJE.

VARSAVA, geg. 10 d. Prancuzų maršalka Foch lankosi Lenkijoje. Pereitą trečiadienį sugrįžo iš Poznaniaus į Varšavą, vakare išvažiavo į Lvovą, paskui pabuvęs Kriokovoje tris dienas pereitą sekmadienį išvažiavo į Čechoslovakiją. Prancuzų maršalo važinėjimas po Lenkiją nelemia nieko gero Lietuvai — vis tai ant jos galvos.

GRIUVO LATVIJOS VALDŽIA.

RYGA. Griuvo Latvijos ministrijos kabinetas. Ministrijų pirmininkas Mejerovičius drauge su kitais ministriais rezignavo Latvijos respublikos prezidentui. Latviju ministrijos griuvimo buvo laukiama nuo gegužės 1 d. Tą dieną Latvijos socialistai drauge su darbininkais turėjo apvaikščiøjimą, kurį fašistai išvaikė. Sekančią dieną socialistai pareikalavo valdžios, kad fašistai būtų nubauti, kitaip grumdamasi atsaukti iš Seimo socialistų atstovus. Nenorėdamas pildyti socialistų reikalavimą, antgalo ministrijos kabinetas rezignavo. Sako, kad prie kabineto griuvimo prisidėjo ir to kabineto atsinešimas į Rusiją: prieš patį kabineto griuvimą Latvijos valdžia atšaukė iš Rusijos prekybos misiją.

UKININKŲ SUKILIMAI.

Pietiniuose pavietuose Caričino rėdybos, Rusijoje kilo ukinininkų riaušės už sėklinius grūdus. Sovietai užgrobė sėklinius javus ant geležinkelių ir pareikalavo tam tikrų mokesčių, prieš ką ukinininkai ir suliko.

EMIGRACIJA PER LATVIJĄ.

Latvijose vidurinių reikalų ministris pareiškė, kad dabar yra dideliai padidėjęs emigracija iš Rusijos į Ameriką, per Latviją. Daugiausia važiuoja žydai.

SUKILIMAS BULGARIJOJE.

KONSTANTINOPOLIS. Į čia atėjo žinios apie didelį sukilimą Bulgarijoje. Vienos pranešimas skelbia, kad 5,000 sukilėlių artinasi prie Bulgarijos sostinės Sofijos. Bulgarijos valdžia stengiasi užslopinti sukilimą ir masomis areštuoja žmones. Bulgarijos konsulis Londone sako, kad Bulgarijoje nėra sukilimo. Jis sako, kad sukilimai yra Makedonijoje ir kad sukilimas neišsiplėtė link Sofijos.

MIRTIES BAUSMĖ.

DUESSELDORF, geg. 9 d. Prancuzai Ruhr'o distrikte nutaisė mirčiai tulą Albert Schollegger, vieną iš tų, kurie priešindamiesi prancuzams plečia terorą ir jo pagelbininkui, tulam Sadowsky, paskyrė visam amžiu sunkius darbus kalėjime.

K. N. NORKUS.

VIESA PADEKA.

Sandariečiams yra žinoma, kad pastaromis keliomis savaitėmis pas mus viešėjo buvęs "Sandaros" Redaktorius ir darbartiniu laiku Suv. Valstijų Linijos Atstovas Lietuvoje gerb. Kastantas N. Norkus. Nors gerbiamas Norkus atvažiavo Amerikon ne politiniams, bet savo biznio reikalais, vienok, jausdamos savyje draugiškumą Sandariečiams, su kuriais pirmiaus bendrai darbavosi ir daug prisidėjo prie sutvirtinimo Sandaros, kuri dar silpna budama įsigijo nuosavą organą — neatsisakė pasidaruoti ir Sandariečiams. Jis sykiu su mūsų Centro Iždininku gerb. A. Ivaškevičium važinėjo su prakalbotomis, kad pagelbėti surinkti aukų Politinim Iždan, ir tuomi suteikti paramą mūsų vienminčiams Valstiečių Liaudininkų Partijai Lietuvoje, agitacijai rinkimams į Seimą, ir tokiu budu jis nuo Sandariečių nereikalavo atlyginimo nė cento, net nė kelionės lėšų padengimui neėmė. Kaip gerb. K. N. Norkaus, taip ir gerb. A. Ivaškevičiaus maršruto laiku nors ir skubotai, vienok surinkta keli simtai dolerių aukų į Politinį Iždą, kuris pasiuntė Lietuvon rinkimų agitacijai virš 500 dolerių!

KIEK VOGIMŲ?

Kauno miesto valdybos kriminalinio skyriaus žiniomis, sausio mėnesį 1923 m. vagysčių buvo 51, sulaiykta įtariamai asmenys 35; vasario mėnesį buvo 30 vagysčių, sulaiykta — 45 asmenys. Kovo mėnesį buvo 48 vagystės, sulaiykta — 55 asmenys. ("L. Uk.")

RINKIMAI Į SEIMĄ.

TAURAGĖ. Nežinia dėl ko areštuotas žukaičių pradamosios mokyklos vedėjas Serben-tas. Randasi žvalgybos žinioj.

RASEINIAI.

Balandžio 15 d. buvo Valstiečių Liaudininkų mitingas. K. Ralys — kalbėtojas, plačiai išaiškino Seimo paleidimo priežastis ir naujų rinkimų tikslą. Žmonės ramiai klausėsi. Buvo keletas paklausimų, į kuriuos atsakius buvo siulyta kitieji kalbėtojam žodis. Kalbėtojų nesirado (iš vietų atsiliepė: ką čia kalbėti, kad visa aišku). Krikščionys demokratai nesirodė. Iš mitingo ir bendrai iš pasikalbėjimo su žmonėmis upas valstiečiams liaudininkams (ir opozicijai) daugiau palankus. Pasirodo, kad žmonės ir patys gana tiksliai išpėjo Seimo paleidimo priežastis — girdi "kuni-gai užsimanė mesti sutonus ir pasidaryti ministriais ir bankininkais, dėlto ir vargina žmones, kol paims viršų.

TAURAGĖ.

Balandžio 8 d. įvyko krikščionių demokratų su-rengtas mitingas, dalyvaujant viso pasaulio agitatoriams: Berlyno, šveicarijos, Kauno. Mat visokie krikščionių stipendiatai darbuojasi krikščionims atsidėkodami. Oi ir privertė savo ne-plautomis burnomis Valstiečiams Liaudininkams! Melavo, kiek imanė. Paėmęs balsą pil. Bildušas, išrodė faktais krikščionių demokratų melus, po ko jau nebegalėjo išsižioti. Ištikimos paliko tik dalis Gaurės d'vatkų.

PARAMA KLAIPĖDIEČIAMS

Gerb. Ivaškevičius, "Sandra-s" iždininkas nusiuntė nuo savęs klaipėdiečiams auką su sekančiu telegramu:

Vilius Saulinskas, Klaipėda. Iš mano sąskaitos duokite Vyriausiam Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetui \$200.00 rinkimų agitacijai. Tikiuos, kad Komitetas nedaleis Lietuvos priešams patapti į Lietuvos Sei-amžiu sunkius darbus kalėjime.

LIETUVOS ŽINIOS

SAVO ŽMONOMIS VERTĖSI.

Suimta du apgaviku, Grigorevičius ir Dobkevičius, kurių žmonos, susitarusios su vyrais, užsikviesdavo nepažįstamus turtingesnius piliečius pas save į vaišes, sakydamos, kad jų vyvai kaž kur išvažiavę. Ir jei koks svetys atsilankydavo, tai tuoj atsirasdavo ir vyrai ir sukeldavo triukšmą. Svečiai, bijodami apsisiskelbimo, mokėdavo tiems apgavikams, kiek reikalavdavo už tylėjimą. Apgavikai suimti ir sėdi kalėjime, o byla perduota teismui.

FALŠIVŲ PINIGŲ PIRKLIAI SUIMTI.

Kauno kriminalio skyriaus valdininkai suėmė netikrų dolerių skleidėjus — Kauno pašto laiškininką S. Penkaitį ir jo žmoną. Juodu skleidė netikrus banknotus po 20 dolerių. Jūs atskirti nuo tikrųjų esą labai sunku ir tai padaryti tegali tik pinigų žinovai.

AKMENĖ, Mažeikių apskr.

Iš Vokiečių okupacijos laikų liko pas mus didžiausis geležinis ruilys, kurio ruilijams plentai ir keliai. Vokiečiai iš kasžin kur jį atgabeno ir jiems jis buvo reikalingas. Mūsų kelių komisijos, matyt, jo reikalingumo nesu-pranta, nes jo niekadov nevar-toja. Puna jis ir rudiija, pamestas žydo darže. Juk toks ruilys kai-nuoja kelis tukstančius litų. Jei-gu mūsų savivaldybei jis nereikalingas, tai reiktų apskrities kelių komisijai paimti jį savo globon, arba pasiųsti susisiekimo ministerijai. Kam gi šalies turtas eina niekais?

RINKIMŲ AGITACIJA.

Sarysėje su rinkimais į Seimą iš Kauno išsiųsti kun. Br. Liaus lenkas ir Biržų apskritį ir komu-nistas Kubickis už demarkacijos linijos.

SIESIKAI, Ukmergės apskr.

Siesikų parapijoj, rodos nėra perdaug sulenkėjusių žmonių, kurie nemokėtų ir nesuprastų lietuviškai. Bet, pasirodo, nemaža yra net tokių, kurie nemoka lenkiškai, o kalba. Teko man bu-ti antrą Velykų dieną pašte pa-imiti korespondencijas, ir ma-čiau, kad kiekvienas priėjęs prie kontoros klausia lenkiškai, nors ir nemokėdamas.

ISPLĖŠĖ BAŽNYČIA.

ZYGAIČIAI, Tauragės apskr. Iš 19 į 20 d. kovo 8. m. vagys iš-plėšė Zygaiečių bažnyčia: išnesė 3 kryžius nuo altorių, 2 kupkas, 1 relikvija, ampulkas, krikšti-nyčių išdraskė. Komunikantai altariui išbarstyti, kitkas išne-s-ta. Plėšikai išardė zokristijos langą, kuris buvo geležinis, stip-rius — pasidarė įėjimą į bažny-čią. Plėšikų buta 3—4, kol kas nežinomi.

LAIMĖJO IR DABAR SAVO MELAIS MATOMAI NIEKO NEPEŠ.

NELEIDŽIA MITINGŲ.

Mariampolės apskritų valstiečiams liaudininkams neleista mitingų daryt Liudvine, Mariampolėj, Sasnavoj. Žmonės mano, kad Ukinininkų Sąjungai agitacija nesiseka, dėl to jie išsirupino, kad priešingoms parti-joms nebūtų leista mitinguoti. Kiti vėl kalba, kad gautas koks tai slaptaš įsakymas, kuriuom per 30 kilometrų nuo fronto draudžiami susirinkimai ir mitingai. (Cenzuros išbraukta)

Juk čia is tikrųjų yra tikras konstitucijos mindžiojimas.

DVARUS PERKA.

Ukininkų sąjungos šulas kun. bankininkas Vailokaitis nusipir-ko antrą dvarą Linksmadvarį pas Kauną. Seniau turėjo nusi-purkęs Kinderiškius.

BOČIŲ ATMINTOJAS.

Meilės Atbalsiai

(Tąsa)

Drebėjau ir žodžiai iš manęs ėjo lyg iš labai nusigandusio. Ukrainėtė pastebėjus tą manę nustebo ir paklausė, kodėl taip išbalęs ir toks sumišęs, rasit busiu nuo ko nusigandęs.

—Niek, taip sau! — trumpai atsakiau ir vėl nutilau. Ji man tylėti nedavė ir kalbino iki tol, kol išblaškė iš manęs kiek to sunkumo. Ilgai merginos kalbinamas pradėjau kalbėti ir jai pradėjus glausties, savo švelniomis rankutėmis glostyti per mano žandus, klausinėjant kodėl jie tokie šalti, sustingę ir dreba, kiek nusiraminau ir juodosios mintys pradėjo mane apleisti. Merginos švelnumas padėjo man pergalėti tą baisų slibiną, kuris jau buvo mane permušęs po savo kojų ir elgiausio jo liepiamas. Pajutau, kad man liko lengva, sustingęs kūnas pradėjo daryties gyvesnis ir aš jį prasijuokiau, tvirtai prie savo krutinės prispaudžiau ir paėmęs už abiejų rankučių prašiau, kad dar kiek papūtų, kadangi vienam nuobodu. Kad manėje gulėjo nepasisakiau, norįs klausinėjimais ji man nedavė ramumo, bijojau, kad nenugąždinčiau jos, nesužinotų visi mano perleistą kovą ir nepradėtų žvaizrom į mane žiūrėti.

Nors sargyboje neleistina su pašaliečiais kalbėti, bet pasinaudojęs proga, kad manęs niekas nemato su mergina pasilikau ilgiau ir įsileidome į linksmų pašnekėsį. Baigiantis mano sargybos valandoms atsiveikino su mergina ir ji nubėgo savan bastan miegoti, palei duris dar palinkėdama "ramios nakties." Likęs vienas pasijutau, kad juodosios mintys mane apleido. Buvau linksmas kaip ir paprastai. Biaučiau patsai savimi, tąja valda, kurią praleidau, tomis mintimis ir baisėjusiomis jomis. Pagalvojau savyje: ką dabar veikia ir mano seni tėvukai, kuomet aš tokiose juodosiose mintyse skęstu. Nejaugi jie auklėjo mane tam. Ne! — Aš silpnas! Bet tokiu visad neprivalau būti, turiu save pergalėti.

Toji mergina man buvo angeliu sargu ištraukti iš to viso purvo ir ji davė man suprasti, kad biskutį paklydau ir reikia iš to išbristi.

Ant ryto jaučiausi gerai. Keršto savyje nebajau, bet ir meilė prie Bertutės prapuolė. Liko man aiškiau, kad ji mane tik vilioja, kaip viliojo ir kitus tris r dar gal daugiau kokių nežinau; kad ji yra tik vilniukė vyrų širdies, išnaudotoja ir sumaniu kaip norįs nutraukti santykius, bet, kad atvirai to nepastebėtu, palengva ir geruoju. Proga pašitaikė.

Iš atostogų grįžo vienas lietuvis kareivis, kuris jos dar nepažino ir sumaniu juos supažindinti ir suvesti, o tuo tarpu man pasitraukti niekam nepastebint. Sumanymą išpildžiau ir jis gerai nusisekė. Abu jie buvo pilnai patenkinti ir mylėjosi iki išvažiuosiant mums iš tos šalies. Išvažiavęs persiskyrė ir daugiau nebuvo, kadangi ji iki šiol dar negrįžo iš Rusijos, o jis 1920 metais, jau pargrįžęs į Lietuvą nenusienukdamas jaunvei atrado kapą savo gimtinėje.

1920 m. rugsėjo mėn. kovojant su lenkais Suvalkijoje pravažiuojant pro vieną Suvalkijos pafrončių miestelį, iš kur buvo kilusi minimoji Bertutė norėjau ją sueiti ir ieškojau, klausinėdamas žmonių, bet pasirodė, kad buvo iš Rusijos dar negrįžusi.

4. Vienas meilės atbalsio dunktelėjimas mano širdies gelmėje. Elziutė.

Su Elziute susipažinau prieš pat didįjį karą. Iškart jos neapkenčiau ir stengdavaisi nuo jos tolinties, nors ji norėjo būti arčiau. Jai priėjus arčiau manęs stengdavaisi iš tos vietos pasitraukti, kad tik kalbos neturėti su ja. Taip ir persiskyrėme neturėdami geresnių santykių.

1918 m. birželio mėn. buo teko po daug perkštų vargų, pavojų ir vokiečių sunkios belaisvės grįžau į namus ir laikinai buvau patalpintas vokiečių "karantinoje", kur išbuvo 10 dienų dar sunkesnėse sąlygose negu belaisvėje. Namai buvo tik už keliolikos verstų, bet per vielines užtvartas nieko iš pažįstamųjų negalėjau susieiti, kadangi mano namai buvo vokiečių priskirti prie kito apskrčio, o iš vieno apskrčio eiti į kitą okupantų valdžia neleido ir griežtai draudė.

"Karantinos" buvo įtaisytos buvusiam odes fabrike. Visas plecius aptvertas dviem eilėm vielinė dygliuota ir aukšta tvora. Tarpklis nuo vienos tvoros iki kitos irgi buvo išpintas aštriomis vielomis, kad peršokęs per tvorą belaisvis negalėtų prieiti prie kitos tvoros, bet įkiutų. Už abiejų tvorų stovėjo vokiečių ginkluota sargyba. Per 8 dienas nieko pažįstamo nenačiau, nors dienas praleisdavau prie tvoros, žiūrėdamas į praeivius. Keletą metų praleidęs tarp svetimųjų, iškentęs belaisvę buvau pasilgęs savųjų, draugų, pažįstamų. Buvau savo sieloje lankstus lyg medis. Tik reikėjo kokiom būlynom akutėm: meiliai šypstelėti ji mane, kaip būtų prieš savęs priviliojusios, pavergusios. Jaučiausi, kad ko tai ilgėjusi, apart namiškių ir draugų, kad ko tai truksta man, nors tuojau ir paleis mane iš belaisvės. Skaudu buvo žiūrėti iš po vielų, lyg regis koks

baisiausias bučiau prasikaltėlis, ar plėšrusis žvėris.

Saulei leidžiantys priėjau prie vartų. Jie buvo atvirai ir vokiečiams sargybinis nuo jų negynė belaisvius ir leido jiems stovėti ir žiūrėti, kalbėti su praeiviais. Sustojęs pas vartus įsižiūrėjau į merginas sėdinčias pas vartus su įvairiais valgomais daiktai, atneštai dėl pardavimo belaisviams, kad nuo jų, išbadėjusių išlupki paskutinį skatiką, o tu nebasant paskutinį rubą ir už valgomus daiktus reikalavo kuobrangiausiai, o rubus skaitė kuopigaučiai, nors tuo laik ju Lietuvoje truko ir ant laisvės gyvenantiems tekdamo už juos kuobrangiausiai mokėti. Tiesiog pasinaudoję vienu skurdu išnaudojo juos kiek galėdami, tuo kraudami sau turtus. Naudojosi kitų vargu, nelaime. Tarp tų merginų pažinau vieną, tai buvo toji pati Elziutė, kurios kitados neapkenčiau. Dabar pajutau kiek savyje to atbalsio, o atbalsio priežastis: žmogaus išsiilgimas savo krašto, savų pažįstamų, merginų ir pirmoji sutikta pažįstama mergina sukėlia tavyje tą meilės atbalsį. Iškart jos nekabinau ir įsižiūrėjau į ją geriau. Ji vokiškai kalbėjosi su vokiečiais ir su jais juokavo, kas aiškiau man davė suprasti, kad ji yra meilužė vokiečių, turinti su jais ryšių, kadangi iki šiol vokiškai nemokėjo. Palaukęs valandėlę nebiskentęs prakalbinau. Ji į mane pasižiūrėjo ir paklausė kas aš per vienas. Aš ją vadinu vardu, nors ji nenorėjo prisipažinti, kad mane pažįstanti ir stebisi iš kur aš žinau jos vardą. Aš jai išpėjau kur ji buvo ir tarnavo prieš karą. Ji neprisipažino ir gynėsi, kad ten nebuvo. Jai nenorint prisipažinti savęs, neprisipažinau nei aš, versdamas pirmu ją prisipažinti, kad tiesa ką esu išpėjęs. Jos nenorėjimas prisipažinti man atrodė keistas. Gal ji manė, kad aš kaip belaisvis norėsiu nuo jos kokios pagelbos, ar gal bijojo savo meilužį vokiečių, bet tas jos elgėsi rodė, kokis paukštukas toji Elziutė ir toliau nebemaniau beieiti kalbosna ir pajustą atbalsį, tik kartą jam dunktelėjus į mano širdies gelmę nutildžiau ir užslopinau ir taip persiskyrėme neprisipažindami vienas kitam kas tokie esame, nors aš ją gerai pažinau ir tikiuosi ji mane taip pat pažino, nors ir žymiai atsimainęs buvau išvargintas belaisvės ir kitokių nepatogumų ir pridengtas svetimos šalies rubu. Gal ji man panorėjo atkeršyti už mano kitados jai padarytus nemandagumus, nepakenčiant jos ir šalinanties nuo jos, gal ji tuo man atsilygino.

Girdėjusi tą mūsų pašnekėsį manieji belaisvės draugai nustebe atsiliepė, kad mums dar permažai karo, kadangi po tiek laiko suėjus nenorime prisipažinti kuo esame ir kad tikrai pažįstami.

(Bus daugiau)

B. Štarytė.

Draugei

Kad žengsi pasaulin laimingan—
Te rožėmis pinas takai...
Tik, gal man vienai nesvetingai
Bematosi aštrus keliai...

O aš busiu tada laiminga
Jei laimė sutiksiu saldžiai...
Ir vientik svajonė viltinga
Nupies man likimą jaukia.

Ir tada svajotoji laimė,
Neberzjs pasauliu manęs,
Išnyks tiek kankinusi baimė...
Tada man žvaigždutė mirgės...
Šiauliai, 1922 VI-25.

B. Štarytė.

Man išblaškė meilės jausmus
Liudnas vėjas kai sutiko...
Vietoj spindulių žaviųjų,
Tiktai ilgėsysis beliko.

Nesiskysiu aš dėl jūjų,
Nes man sienos tykios-nykios—
Jos negirdi, nesupranta,
Kad manyje audros kitos...
Šiauliai, 1923 I-10.

B. Štarytė.

Ramumas

Ilgėsiu dienos prabėgo,
Lyg pančiai žiaurieji nukrito,
Jaučiu aš savyje ramumą,
Kad visos kankynės nuvyto.

Siela, nors jaunutė, nebkenčia,
Laisviau ir krutinė alsuoja,
Dabar supratau, kad ir vėjas
Rudens, man ir grožė dainuoja.

Taigi nebješkosiu aš laimės
šėšėlių,
Nes jie tik man dengė akis nuo
aušros,
Tiktai iš nuvytusiu rudenio gėlių
Nupinsiu vainiką—krutinė
liepsnos...
Šiauliai, 1923 I-7.

L. M. G. Komiteto Reikalai

IŠ LIETUVIŲ MOTERŲ GLO-

BAUSIOS DARBUOJES "Nė Valstybė, nė Kauno

1923 m. bal. mėn. 10 d. Micekičiaus g. Nr. 2 įvyko visuotinio Lietuvos Moterų Globos Komiteto susirinkimas. Susirinkimui pirmininkavo p. Rimšienė, sekretoriavo E. Oškinaite. Valdybos vice-pirm. p. Raupienė padarė platų pranešimą Komiteto veikimo. Komiteto amatų mokyklos žymiai plečiasi. Staliorystės skyriui įtaisyta 6 mašinos. Šiuose skyriuose Komiteto atsivystės skyrius galutinai susitvarkymui truksta kai-kurių įrankių. Mergaitės mokomos suivimo, nėrimo ir rankdarbių. 31 gruodžio, 1922 metų Komiteto prieglaudoj buta 193 vaikai. Pajamų 1922 metais Komitetas turėjo 3,761,709 auks. 47 skat. ir 17,582 litų 34 cent. ir tiek pat išlaidų.

Kasiminkė p. Žilinskienė nurodo, kad didžiausius Komiteto rūpesnis, tai lietuvių išgavimas, kurių reikalinga įvairiais būdais įieškoti. Didžiajį pajamų dalį sudaro aukos iš Amerikos lietuvių. 1922-ais metais iš Amerikos gauta auginais 1,805,009 ir litais 4,127 litų. Valdžios pašalpos gauta: 450,000 auksinų ir 2308 lit. 33 cent. Visuomenės aukų Lietuvoje surinkta 301-388 auksinai ir 2,627 lit. Kitos pajamos susideda iš įvairių rinkliavų, koncertų, balių, amatų, mokyklos pajamų ir šiaip įvairių smulkių pajamų.

Revizijos Komisijos vardu daro pranešimą p. Račkauskienė, kuri praneša, kad patikrinus knygas ir apyskaitas viskas surasta tvarkoj. Be to pabrėžia, kad amatų dirbtuvė pastatyta pavyzdingo tvarkoj. Susirinkimas priima apyskaitą vienbalsiai.

Nustatoma nario mokesnis 12 litų metams.

Renkama nauja valdyba ir Revizijos Komisija. Į Valdybą lieka išrinkti: D. Sleževičienė, L. Raupienė, B. Novickienė, V. Vencienė, J. Makauskis, ir Dr. Alekna, kandidatėmis K. Andrioniūnienė ir Rimšienė. Revizijos Komisijon išrenkami pp. V. Račkauskienė, Grinkevičienė, Ralys. Baigiant susirinkimą nutarta išreikšti padėką visai eilei asmenų, prisidėjusiems savo žymiomis aukomis ir patarimais prie Komiteto darbuotės, o ypač Amerikos lietuviams; taip pat Valdybos nariams gerb. pp. Sleževičienei ir Vencienei, kurioms dabar tenka darbuotis labai sunkiose sąlygose Amerikoje.

P. F-as.

Kauno miesto Burmistro laiškas
"Lietuvos Respublika, Kauno Miesto Valdya, Kauno Miesto Burmistras, 1923 m. kovo mėn. 4 d. No. 107.
"Lietuvių Moterų Globos Komiteto atstovėms, D-rei Domai Sleževičienei ir Viktorijai Vencienei.
"Tamstos nuvykote Amerikon prašyti mūsų brolių lietuvių ir geros širdies Amerikečių pagelbos Globos Komiteto užlaikomoms Kaune ir provincijoje našlaičių prieglaudoms.
"Budamas Amerikoje, aš neskyjį drįsau prašyti Amerikos lietuvių neužmiršti sušelpiti Moterų Globos Komiteto užlaikomoms prieglaudoms ir jau tuomet Amerikoje buvo susitvėręs Amerikos Lietuvos Moterų Komitetą, kuris yra sušelpęs tą prieglaudą.
"Sugrįžęs Lietuvo ir patępęs čion Kauno Miesto Burmistru, įsitikinau, jog ne veltui šaukiaus jusų, Amerikos lietuvių, pagelbos, nes užlaikomoms Moterų Globos Komiteto našlaičių prieglaudoms Kaune ir provincijoje yra pavyzdingos ir didžiai Lietuvaic)

1. Narių mokeskis 800 litų.
2. Aukos iš Lietuvos 5,000.
3. Aukos iš Amerikos lietuvių 10,000.
4. Aukos iš Švedijos 3,000.
5. Balia, koncertai, rinkliavos ir tt. 10,000.
6. Amatų mokyklos pajamos: a) Staliorystės skyrius 12,000; b) Batsiuvystės skyrius 3,000; c) Rankų darbo skyrius 5,000;

naudingos. "Nė Valstybė, nė Kauno Miesto Savivaldybė neturi gaudinėti lėšų, kad galėtų tas naujingas įstaigas išlaikyti be jusų, Amerikos lietuvių, pagelbos.
"Todėlei linkėdamas Tamistoms geriausios pasekmės prieparkimo lėšų, tvirtai pasitikiu, jog broliai Amerikečiai parems nuoširdžiai judviejų pastangas ir užtikrins prieglaudoms išlaikymą.
"Kauno Miesto Burmistras ir Seimo narys J. Vileišis."
Visas auksas siųskite šiuo adresu: Lietuvos Moterų Globos Komitetą, 294 Eighth Ave., New York, N. Y. Čekia reikia rašyti L. M. G. Komiteto vardu.

K. V.

LIETUVOS MINISTERIO LONDONE LINKĖJIMAI L. M. G. KOMITETO ATSTOVĖMS AMERIKOJE.
Lietuvos Ministeris Londone gerb. T. Naruševičius, sužinojęs, kad Lietuvos Moterų Globos Komiteto Atstovės atvyko Amerikon su L. M. G. K-to reikalais, atsiuntė sekančio turinio laišką:

"Lietuvos Atstovybė, 10 Palace Gate, Kensington, London, W. S. No. 365 14-3-2. Kovo 14 d. 1923 m.
"Gerbiamosios Ponios Slezevičienė ir Vencienė:
"Didėliai įdomu man buvo sužinoti, kad Tamistos išsirengėt ilgon kelionėn į Suv. Valstijas su tikslu gauti pinigines ir kitokios paramos prieglaudoms ir tolygioms labdaringsoms Lietuvos įstaigoms.
"Pažindamas didelį prakilnių Amerikos žmonių gerasirdingumą, esu giliai įsitikinęs, kad jusų atsišaukimai taip svarbiu tikslu bus tuoj išklaustyti ir pasekmėje to jusų globojamos labdarybės įstaigos gaus medžiaginės paramos ačiu jusų kelionei.
"Asmeniniai suprasdamas, kaip labai reikalinga yra plati pašalpa nelaimingiesiems, buvusio karo paliktiems mūsų tėvynėje, aš nuoširdžiai linkėju, kad jusų altruizmo pastangos būtų apvainikuotos tikru pasisekimu.
"Su gilia pagarba ir geriausiais linkėjimais, lieku Tamstų T. Naruševičius, Lietuvos Ministeris Londone."

Gilios užuojautos ir gražių linkėjimų laiškas, kurį atsiuntė gerb. T. Naruševičius, dar kartą parodo Amerikos lietuviams, jog darbas, kurį atlieka Amerikoje dabar tenka darbuotis labai sunkiose sąlygose Amerikoje.
"Lietuvių Moterų Globos Komiteto Prieglaudose vaikučiai nėra klausiami, kokiai jie partijai priklauso, ar kokiai partijai priklausė, jų tėvai, kaip tai ne kartą būna tikrai partinių žmonių prieglaudose daroma. Čia žiurima tiktai į reikalą, čia atsiliepiama į vaikučių klyksmą, čia suteikiama jiems prieglauda, priežiūra ir mokslas.
"Aukos reikia siųsti Lietuvos Moterų Globos Komitetui, 294 Eighth ave., New York, N. Y. Čekia ir Money Orderia rašyti L. M. Globos Komiteto vardu.
K. V.

LIETUVIŲ MOTERŲ GLOBOS KOMITETO ŠAMATA 1923 metams pajamų išlaidų.
Pajamos:

1. Narių mokeskis 800 litų.
2. Aukos iš Lietuvos 5,000.
3. Aukos iš Amerikos lietuvių 10,000.
4. Aukos iš Švedijos 3,000.
5. Balia, koncertai, rinkliavos ir tt. 10,000.
6. Amatų mokyklos pajamos: a) Staliorystės skyrius 12,000; b) Batsiuvystės skyrius 3,000; c) Rankų darbo skyrius 5,000;

d) Siuvimo, mezgimo, audimo skyrius 3,000. — 23,000.

7. Valdžios pašalpa 15,000.

8. Pelnas nuo įvairių spaudos dalykų 20,000.

9. Prašomoji miesto valdybos pašalpa 57,200.

Viso litų 143,500.

Išlaidos: I Skyrius.
L. M. G. K-to Valdybos ir organizacijos reikalais 1,000. — 1,000.

II Skyrius.

Kauno Prieglauda.

1. Maistas: 115 vaikų ir 7 personalo po 75 cent. dienai 32,940.

2. Drabužiai: 2 eilės vaikui po 2, 5 metr. eilei — 575 metr. po 15 litų 8,625.

3. Baltiniai: 2 eilės vaikui po 4 metr. eilei — 1035 metr. po 5 lit. 4,600.

4. Avalinė: 1 pora bačiukų vaikui po 25 litus pora 2,875.

5. Kuras: 20 pečių, virtuvė, duonkepės, pirtis — 320 metr. po 20 litų — 5,400.

6. Šviesa 2,000.

7. Įvairios smulkios išlaidos: muilas, inventorius, indai, remontas namo ir tt. 5,000.

8. Personalas: a) Vedėja 900; b) Padėjėja 730; c) Ukio vedėja 730; d) Virėja 480; e) Skalbėja 480; f) Siuvėja 600; g) Sargas 480. Viso 4,400.

9. Namo nuoma 3,900.

III Skyrius.

Kauno prieglaudos amatų mokykla:

1. Staliorystės skyrius: a) Mokytojas-Vedėjas 3,000; b) Stalius-technikas 2,400; c) Naujiems įrankiams ir mašinoms įsigyti ir jų remontas 1,500. Viso 6,900.

2. Batsiuvystės Skyrius: a) Mokytoja-Vedėja 3,000; b) Naujiems įrankiams ir mašinoms įsigyti ir jų remontas 1,000. — 4,000.

3. Rankų darbo Skyrius: Mokytoja-Vedėja 3,000.

4. Mezgimo-audimo skyrius: a) Mokytoja-Vedėja 3,000; b) 2 siuvtomos mašinos 800. Viso 3,800.

5. Pradedamoji mokykla: knygos, sąsiuviniai ir kitos mokymui priemonės 1,500.

6. Amatų ir pradamosios mokyklos raštinės vedėja 730.

7. Gimnazija: a) Už mokslą 1,250; b) Knygos, sąsiuviniai 750. — 2,000. Labu 21,930.

IV Skyrius.

Gelgaudiški Prieglauda.

1. Maistas: 90 vaikų ir 10 personalo po 60 cent. dienai kiekvienam 21,600.

2. Drabužiai: 2 eilės vaikui po 2 metr. eilei — 360 metr. po 15 litų metr. 5,400.

3. Baltiniai: 2 eilės vaikui po 3 metr. eilei — 540 metr. po 5 lit. metr. 2,700.

4. Avalinė: 1 pora bačiukų vaikui po 20 litų 1,800.

5. Kuras: 27 pečiai, virtuvė, duonkepės, pirtis — 391 metr. 5,820.

6. Šviesa 800.

7. Personalas: a) Vedėja 900. b) Darželio 730; c) Ukio vedėja 730; d) Siuvėja 600; e) Skalbėja 480; f) Virėja 480; g) 2 tarnaitės 600; h) 2 sargu 960. — 5,480.

8. Įvairios smulkios išlaidos: muilas, inventorius, indai, remontas namo 5,000.

9. Pradedamoji mokykla: a) Mokytoja 730; b) Knygos, sąsiuviniai ir kitoki reikalingi mokymui įrankiai 1,500. — 2,230. Labu 50,830. Viso litų 143,500.

Pas. K. Žilinskienė.
L. M. G. K-to Išdininkė.

Visas auksas meldžiame siųsti L. M. Globos Komitetui, 294 Eighth Avenue, New York, N. Y. Čekia ir Money Orderia reikia rašyti Komiteto vardu.

MARIAMPOLĖ. I rinkimų apygardoj Komisija atmetė Valsčių Katalikų sąrašą, nes pasirodė, kad keletas duotų po juomi parašų yra netikri, svetimara padėti.

jona — skaisčiausioji iš Plejadų (Sietyno) šeimos žvaigždė ir todėl nei nestebėtina, kad dabar visuomenė taip rimtai įdomausi Gabijos statoma opera "Velnias Išradėjas," kurią išpildys gegužės 20 d. Broadway Teatre. Mes tikim ir žinom, kad Gabija užduotį tesės, ir bus opera atlikta ši kartą geriausiai, negu kur ir kada buvo duota. Paklausius Gabijos repetacijų, po vadovystę komp. Miko Petrausko, jauti, kad čia kyla kažkas nepaprastai galingo, gražaus ir didelio iš tų neapčiuopiamų, o tik girdimų garsų, kurie netik kad širdį glamonėja, bet garsų vilnimis pripildo erdvę iki dangaus skliautų.

Agaras.

KLaidos Pataisymas. Pereitame "Sandaros" No. ant 3 pusl., trečioje skiltyje, 4-oje iš apačios eilutėje "Maldoje" buvo pasakyta: "ir netik TVANAI, bet ir visatos skliautai nuo mūsų garsų, nuo mus dainų drėbės" — turėjo būti: "ir netik TRONAI, bet ir visatos skliautai" ir tt.

NORTH SIDE, PITTSBURGO LIETUVIŲ BALSAS VILNIAUS KLAUSIMU.

1. Kadangi Vilnius yra Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino įkurtas ir Lietuvos žmonių rankomis įstatytas;

2. Kadangi Vilnius per šimtmečius buvo Lietuvos sostinė, jame tilpo Lietuvos Kultūros ir Mokslo organizacijos, ir turtai;

3. Kadangi Vilnius yra šian dien Lietuvos sostinė skaitomas ir Lietuvos žmonės nuo jo niekuomet nėra atsakę—

Tad mes, North Side Pittsburgo lietuviai, Amerikos Lietuvos Tautinės Sandaros 43 kuopos pakviestais susirinkime, Lietuvių Sąjūdį Draugijos svetainėje, 818 Belmont St., išklause pranešimo apie Lietuvos padėtį — piliečių Kastanto Norkaus ir Antano Ivaškevičiaus, — nutarime:

1. Protestuoti prieš nesąžiningą ambasadorių Tarybos nutarimą, kuriuomi jie uždavė baisų smugį Lietuvos žmonėms, nutardami pavest lenkams, lenkų militaristų smurtu užgrobtą Lietuvos sostinę Vilnių.

2. Griežčiausia protestuojame prieš lenkų žiaurumus, pildomus Vilniuje ir visoje užgrobtos teritorijos bei neutralinės zonoje, kurioje be paliovos žudo mūsų brolius lietuvius.

3. Remdami ir prižadėdami tolimesnį paramą Lietuvos valstybei, reikalaujame, kad Lietuvos valdžia nesutiktų nė su lenkų, nė su prancuzų, nė su kitų Lietuvos priešų žabangomis, kuriomis yra bandoma pavergti Lietuvą politiniai ir užgriebti jos teritoriją.

Šią rezoluciją vienbalsiai nutarėme paskelbti laikraščiuose ir pasiųst valdžiai.

Sus. pirm. Jonas A. Katkus, Sekr. Kazim. J. Laudanskis.

MUSES LIGŲ NEŠIOTOJOS.

Jų pobūdžiais musės yra bauriausieji insektai, su kuriais žmogus susiduria. Netik gimdo nešvarumus, bet per visas dienas jame gyvena, atsitraukia iš jo tik lankyti žmonių namus, subiurinti jų valgi ir nešioti ligas.

Naminės musės dideliai edrios, bet jų maitinimo procesas negreitas. Jos knibinėja valgio paviršiui, nešamos su šavim, ypatingai ant plaukuotų kojų dalių, užkrečiamų ligų organizmus, parazitų kiaušinius ir kitus organizmus purvus. Kuomet musės kuko tavo stalą, jos palieka kiekvieną purvą ant maisto. Kuomet maistas taip apibaurintas ir darsiekia pilvą, esame užkrečiami, ir viena iš daugelio pavojingų ligų gali užpulti.

keliuona. Retai keliuona daugiaus kai pusę mylės nuo veisimosi vietos ir beveik visuomet pasilieka apie du arba tris šimtus jardų nuo paėjimo vietos. Jeigu musės atsiranda kur nors, yra aišku, jog priviso toj pačioj aplinkėj.

Išspaniškos Amerikoniškos karės laiku Amerikos žmonių atyda dramatiškai buvo kreipta į muses, kaip nešiotijas karštilgės. Šimtai kareivių mirė nuo tos ligos dėl galimo išvengtų užkrėtimo. Aplinkybės, kurios viešpatavo išspaniškos amerikoniškos karės laiku, net ir šandie egzistuoja tukstantčiuose Amerikoje aplinkėj.

Musės, kurios prieina prie šalinų triobų ir prie stalų, gali apibaurinti bile kokį maistą. Pienas greičiausia užkrečiamas, ir daugelis karštilgės epidemijų ir mirčių paėjo nuo pieninių, kurios neturėjo tinkamų parankumų išnaikinti atmatas.

Maistas nupirktas musių pilnose krautuovėse, jeigu nevirtas valgomas, tiesiog ves prie ligos. Valgis irgi gali būti apibaurintas po virimo. Kaip pavieniai, nepaisant koki atsargų busime, visuomet galime karštilge užsikrešti. Nors patys atsargiai bandome išnaikinti muses, bet dėl kitų neatydumo kartais mus gyvastis pavojuje. Ir todėl musių išnaikinimas yra dalykas, su kuriuomu visa aplinkė turi tartis. Musės ir išplatina kitą ligą — diarrhea arba viduriavimą. Viduriavimas yra vaikų liga, bet ir augusiems limpanti. 1920 m. Šv. Valstijoje 38,514 kudičiai nesulaukę dvejų metų mirė nuo viduriavimo.

Geriausias budas išnaikinti muses yra pradėti ir tęsti tikrą kovą tam tikslui. Tik per suvienytas pastangas visų gyventojų su pagelba sveikatos departamento ir miesto organizacijų musės bus išnaiktos. Tas neįreikšia, jog ypatingos pastangos turi būti atmetos ar atidėtos; ne, tik patartina visiems kovoti iš vien, nes tik tada musės bus išnaiktos.

Kol bus musių veisimo plotai, nebus galima jas išnaikinti, todėl pirmųjų-pirmiausia reikia tas vietas išnaikinti. Tas reiškia, jog kiekviena aplinkė turi būti švariai užlaikoma, pranaikinti išmatų ir mėšlų sukrovimai, ir reikia prižiūrėti, kad išmatoms būtų tinkama vieta. Kuomet mes suprasime, jog mažiausiuose purvuose musės veisiasi, tik tada bandysime tuos purvus išnaikinti.

Visos naminės išmatos turi būti laikomos uždengtuose induose, kurie netik neprileis musių, bet ir neprileis kitus brudus. Susirinkusiuose išmatuose darže veisiasi musės.

Sietais aptaisyk namų langus ir duris. Tie sietai, jeigu tinkamai aptaisyti, neįleis į namus 95% nuo musių. Jeigu negalima visus kambarius sietais aptaisyti, tai nors valgomąjį kambarį ir virtuvę. Atsargiai reikia prižiūrėti ligonių kambarius, ypatingai jeigu liga užkrečiama. Šydrais apdangstyk valgomus daiktus namie ir krautuovėse.

"Formalin" yra pavojingiausias nuodas musėms. Į torielkute įpilk pusę vandens ir pusę "formalin", ir visus kitus skystimus iš kambario išnešk. Kuomet musės neris kitokio skystimo, turės gerti "formalin" ir nuo to stips. Saugokis nuo įvairių nuodų musėms, ypatingai nuodų, kurie susideda iš arseniko. Limpanti musių popiera sumažina musių skaitlines, nors tai yra ženklas prasto namų vedimo. Žmonės turėtų suprasti svarbą išnaikinti muses pavasario pradžioje ir nelaukti vasaros.

Per kelėtą gentelę tukstantai Lietuvos motinų išaugino savo kudičius su Borden's Eagle Pienu. Tai kad jų draugai rekomendavo Eagle Pieną ir todėl, kad jos rado jį pilnai patenkinančiu. Bet ant nelaimės daugelis šitų Lietuvos motinų nebuvo tinkamai informuotos, todėl jos gavo tokių puikių pasekmių. Eagle Pienas

"GANYTOJO" RUPESNIAI.

UPYNA, Telsių apskr. Verbu selmadienij musų dvasiškas tėvelis iš sakyklos paskelbė, kad bedieviai Seimą sugriovė, kaltindamas tame Valstiečius Liaudininkus. Tai dabar — sako — kad nepakliuvus į Valst. Liaudininkų bedievių rankas, prašau po pamaldų susirinkti į kleboniją pasitarti. Bet į pasitarimą nelabai kas norėjo eiti, o tie kurie atėjo, išgirde, kad kunigėlis nori iš jų tarpo ką nors pasiūsti į apskrities konferenciją, griežtai atsisakinėjo. Galų gale keli sutiko važiuoti, bet pasakė, kad jie nieko gera nepadarysį, jokių žinių neparvešį, nes nieko neišmaną. Vaziuoja tik dėl to, kad kunigėlis liepia.

Besirupindamas delegatų siuntimu kunigėlis pamiršo dušų reikalus. Bažnyčioje tuo tarpu prie klausyklos laukė ganytojo ateinanti išta eilė žmonių, bet nesulaukdami ir jie sumanė siūsti delegatą į kleboniją. Bet kada tas atėjęs pabučiavo kunigėliui ranką ir paklausė, ar šandien dar ateis klausyti išpažinties, nes daug žmonių laukia, tai kunigėlis rusčiai sušuko: "tegu laukia, aš ir čia turiu žmonių." Taip ir turėjo laukti žmonės ligi pusei penkių, kol pasibaigė nuskrymas delegatų. Tai šitaip jie rupinasi tikybės reikalais. ("L. Uk.")

KUDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS DEL APRŪPINIMO MOTINŲ IR JŲ KUDIKIŲ SVEIKATOS. Šiame skyriuje mes laikas nuo laiko grįžtame atgal į motinų ir motinoms jaunų kudičių. Kudičių aprūpinimas ir gyvenimas yra dalykas gėris, o svarbus šeimynai ir tautai ir mes jaučiame, kad tai yra dalykas, kurį mes turime reguliariai laikytis atvirai ir laikyti peržiūrėti.

STRAIPSNIS IV. KO MOTINOS NETURI DARYTI.

Nepenk kudičio perdažnai ar perdaug. Neguldyk kudičio jei jis nėra tinkamai papenėtas. Neguldyk vaiko vakare, jei jis per dieną neluosuvas vidurių gerai. Neduok vaikui čiuplti čiupliko ar tuščios bonkutes, kad jis nurimtų. Neduok kudičium gydyti ar bile kokiu vaistų nepastarus su gydytoju. Neduok kudičium arbatos, kavos, arba svaigalinių gerimų. Neduok jam kėndžių, saldumynų, šokolado. Neduok kudičium kietų valgių iki jis nebus metų amžiaus, ir tai labai po maža ir lengvai suvirškinamos formose. Negaliek geriamo vandens; vanduo gelbsti vidurių liuosavimui. Prirengdama kudičio maistą nepusk ant jo, kad atvėstint. Negaminik daugiau maisto, negu yra reikalinga vienam sykiui. Geriausias pasekmės gaunamos kada maistas šviežiai prirengtas. Nevartok jokių gumos pridekų prie bonkutės išskyrus čiupliką. Nepalik kudičio vieno su bonkute. Nepastikiek ir nepalik tarnaitėms išvalyti bonkutes, indus, ir tt. arba prirengti kudičium maisto. Prižiūrėk pati šitas svarbias smulkmenas. Nepamiršk kas savaitę kudičį pasverti ir užrašyti jo svorį. Neduok kudičium čiuplti ar valgyti iš bonkutės daugiau, kaip dvidešimt minučių vienu sykiu. Neduok kudičium užmigti su čiupliku ar bonkute burnoje. Nežaisk su kudičium kuomet jis valgo. Lai jis ramiai penisi lopšy. Nedaleisk, kad vaikai žaistu su sava maistu: nebandyk juos juokinti ar kreipti jų domė kitur kuomet jie valgo. Neduok vaikams valgyti tarpe valgių. Neduok vaikams nuryti maistą nesukramčius. Lai ima viską atsargiai ir pilnai sukramto. Neapleisk kudičio dantų. Tai yra svarbu ir jai turi būti kreipiama domė. Neragink vaikų valgyti. Jei jie nuolat atsiskako valgyti laikui, tai pasitark su gydytoju. Per kelėtą gentelę tukstantai Lietuvos motinų išaugino savo kudičius su Borden's Eagle Pienu. Tai kad jų draugai rekomendavo Eagle Pieną ir todėl, kad jos rado jį pilnai patenkinančiu. Bet ant nelaimės daugelis šitų Lietuvos motinų nebuvo tinkamai informuotos, todėl jos gavo tokių puikių pasekmių. Eagle Pienas

yra puikiausias ir gryniausias iš saldaus, šviežio ir riebaus pieno, sumaišytas su atydžiai pergrynintu cukrumi, taip, kad padaro kudičiams maistą, geriausį ką galima duoti po to kaip motinos pienu išsenka, arba neturi tokio maistingumo. Kad Lietuvos motinos geriau žinotų, kaip varuoti Borden's Eagle Pieną, Borden Company yra išleidsi naujų kalboje piln penėjimo pamokinimą, kaip prirengti Borden's Eagle Pieną vaikams visokių amžių. Jei nori kopijos šito pamokinimo, iškirpk kuponą, kurį patemysi viename iš paskelbimų, ir pasiusk kompanijai, o ji su mielu noru pasiųs jums, visai dykai, tą pamokinimą, sykiu su puikia kudičių knyga.

Perskaityk atydžiai šituos straipsnius kiekvieną savaitę ir pasidėk ateičiai.

GYVUMAS VISAS SUNYKĖS

Sakosi jausiasi vėl kaip žmogus.

Bathwell, Miss. "Kažkas pasidarė su mano viduriais. Mano gydytojas manė, kad tai yra nevirškinimas, oet nuo to laiko, kaip aš emiau vartoti Nuga-Tone'ą, aš neįjauciu j. Mano gyvumas buvo sunykęs, dabar aš galiu pasakyti, kad esu vėl žmogus. Nuga-Tone yra vertas aukso tiek, kiek jis pats sveria. Kiekvienam, kuris turi kokią nors vidurių ligą aš patariau imti Nuga-Tone'ą. D. W. Estes." Nuo skrandžio ligų, nevirškinimo, tulžingumo, vidurių užkietėjimo, išpuikimo, gazo skrandij ir viduriuose, aploto liežuviu, negarदाus kvapo, galvos skaudėjimo ir apskrito suirimo Nuga-Tone tuojaus reikia vartoti be atidėliojimo. Pamėgink jį pats ir įsitikink. Vienam pilnam mėnesiui gydytis tik \$1.00. Nuga-Tone'ą parduvinėja visi geresnieji aptiekininkai pozitingai garantuodami, kad jis duos pilną patenkimą, arba pinigai bus sugrąžinti (garantijai rasi prie kvie vienos bonkutes), arba pasiųs jį tiesiog apmokėtu paštu National Laboratory, 1033 S. Wabash Ave., Chicago, pasiuntus jiems \$1.00.

Reikalinga Mergina

Mokanti vartoti "typewriter" mašinelę, dirbti pirmos klesos ofiso darbą. Atsakančios sąlygos; užmokestis geras; darbas ant visados (permanent). Atsišaukdamos rašykite angliškai, pareikšdamos:— (1) kiek metų amžiaus, (2) kokį darbą dabar dirbate, (3) ar turite patyrimo (experience) ofiso darbe, (4) kiek ir kokioj mokykloj mokinaiši ir (5) kokią kitą kalbą prie angliškos galite vidutiniai vartoti. L. A., P. O. BOX 3059, Boston, Mass.

PIKNIKAS

Kurį rengia suvienytoms spēkoms A. L. T. Sandaros 57 kp., Union City, Conn. ir 11 kp. Waterbury, Conn.

—Piknikas bus—

Seredoje, Gegužės 30 d., 1923 (DECORATION DAY)

LINDEN PARKE, UNION CITY, CONN.

Prasidės 12 val. dieną ir trauksis iki vėlybai nakčiai.

Gerbiameji! Kviečiame visus atsilankyti į viršminėtą Pikniką, kas tik mylite gražiai laiką praleisti ir linksmai pašokti. Ypač kviečiame Sandaričius iš kitų kolonijū atsilankyti į mūsų parengimus. Turėsime puikią orkestrą, kuri gries visokius šokius amerikoniškus ir lietuviškus kas tik kokių panorės. Tatgi nepraleiskite šios puikos progos o atsilankykite visi mes užtikrinam, jog busite pilnai užganėdinti. Kviečia RENGĖJAI.

John F. Concannon Co.

LIETUVIAI SAVININKAI.

Geriausio visokios rūšies toniko išdirbėjai. Musų tonikas yra geriausias visoje aplinkėj. Tad reikalaukit jo. 92 A St., kamps Third Street, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 3290-W.

VISŲ ATYDAI!

C. G. LUKŠIS, žinomas fotografas, pereitais metais važinėdamas po Lietuvą nufotografavau daug gražių judamų ir nejudamų paveikslų dėl tų kurie užsisakė išvažiuojant į Lietuvą.

Šiais metais Gegužės 29 d. 1923 m. vėl keliauju į Lietuvą ant Cunard Linijos greičiausio Laivo pasaulyje "Maurutania" ir manau apvažiuoti visas Lietuvos dalis. Jeigu kurie norėtumėt, kad lankanties jusy krašte nufotografuočiau jusy tėvus, gimines, triobas kur gimėte ir augeite ir gyvenote, parašykite savo vardą, pavardę ir antrašą kur dabar gyvenate. Taipgi pažymėkite ką norite, kad nufotografuočiau Lietuvoje ir paduokite pilną antrašą, kur ta vieta ir žemėlapis randsi Lietuvoje. Informacijas surašę pasiųskite šiuo antrašu: C. G. LUKŠIS, Laisvės Alėja No. 9, Kaunas, Lietuva.

VAIKO sveikata labiausia priklauso nuo maisto kurį jam duosi. Lai nei viena motina nebando eksperimentuoti.

Žindyk savo kudičį, bet jei del kokių nors priežasčių jusų pienu išsenka, nerizikuok maistais apie kuriuos nesi tikra.

Borden's Eagle Pienas buvo priimtas kudičių maistas per virš 60 metų. Jis yra gamtiškas maistas, kuomet motinos pienu neprieinamas. Gydytojai rekomenduoja jį motinoms sunkiausiuose atvejuose.

Jei nežinai kaip vartoti Eagle Pieną, prisiusk mums šitą paskelbimą ir mes pasišime jums penėjimo instrukcijas. Kudičių Knygą ir kitas brangias informacijas dykai.

THE BORDEN COMPANY Borden Bldg., New York

LIETUVIS AGENTAS Dirbu prie Front Room rankandų išdirbystės. Gavęs užsakymus, iš dirbtuvės tiesiai į namus pristatau už oselio kainą. Kreipkitės šiuo antrašu: (20) JUOZAS SIDLEVICIUS 124 Pleasant St. Dorchester, Mass. Tel. Dorchester 9346-W.

MIKAS KORANAS Real Estate and Insurance AGENTURA. Mano agentura lietuviams yra gerai žinoma, nes kuris su reikalu kreipėsi pas mane, kiekvienam gerai patarnavau. Tad reikale kviečiu kreiptis pas mane po nauju antrašu: MICHAEL CORAN 179 Norfolk St., Dorchester, Mass. Tel. Dorchester 7404.

Ofiso Tel. S. B. 3520. Namų Aspinwall 0581 Advokatas A. O. ŠALNA (SHALNA) Lietuvys Advokatas baigęs du universitetu Cornell University su A. B. ir G. Washington University su L. L. B. "Darbininko" Name (antros lubos) 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

AKIŲ SPECIALISTAS. Silpnos akys sudaro didžiausią žmogui nelaimę. Ir kiek gyvenime beliktu vertės, jeigu akys kvie sa užgestu. Štai faktas: "Septyni žmonės iš dešimties turi dėvėti akinius." Ar jus tikrai žinote, kad jusų akys geros? Jei akių silpnumas ar galvos skaudėjimas apsireiškia, kreipkitės į patyrusį akių specialistą J. L. PASAKARNIS, O.D. 377a Broadway, cor. E St., So. Boston, Mass. OFISO VALANDOS: 9 ryto iki 8 vakaro. Nedėliomis pagal sutartį.

Lietuvių Garage. Parduodame visokius automobilius, dalis ir reikmenis (supples). Išrandavojame automobilius dėl pasivažinėjimo; ir užlaikome ekspertą mekaniką dėl sutaisymo mašinias. PETRAS JAKIMAVICIUS. 541 East Broadway, South Boston, Mass. Tel. So. Boston 51370.

Ofiso Tel. S. B. 441 W. Newton 1468-W. Lietuvys Advokatas Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie kimo ir padarvimo. PRANAS J. KALINAVSKAS. 414 Broadway, S. Boston, Mass. (Virš Prekybos Bendrovės).

AR ŽINOTE KAD žinomas senas biznieriis ANTANAS NAUJOKAITIS 208 West Fifth Street, South Boston, Mass. ATIDARE visokių produktų krautuve, kaip tai Mėsos Markėtą ir Grosernia. Kviečia visus aplinkėis lietuvius kreiptis su pirkimu maisto ir kita smulkmenų, čia rasite geras prekes ir mandagų patarnavimą.

Tel. S. B. 2488. DR. J. O. LANDZIUS - SKYMOUR Lietuvis Gydytojas. Valandos 9-11 2-4 6-9. 506 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

Lietuviai Amerikoje

N. S. PITTSBURGH, PA.

Prakalbos.

Gegužės 2 d. Lietuvos Sunų Draugystės Svetainėje, 818-20 Belmont St. kalbėjo Doma Sleževičienė. Vakara vedė J. A. Katkus. Žmonių atsilankė su virš 300. Kalbėtoja kalbėjo apie vaikučius ir kodėl yra reikalingos prieglaudos. Apsakė, su kuriu pasižymėjusiu Lietuvos žmonių vadavo savo šalį, ir kad jie tikėjosi, jog likusieji žmonės atjais ir sušėps jų šeimynas. Tokiu būdu jie stojo į kariuomenę, kad tik išvaduoti brangią Lietuvą iš svetimų jungo, nes svetima našta atrisio, per amžius bevergaujant. Ar žūt, ar but — lietuviai sakė, arba mirsim, arba laisvi busim, bet daugiau nebevergausime. Paaškino, jog po Lietuvos Moterų Globos Komiteto yra 400 vaikučių, kurie auklėjami buti gerais pilieciais Lietuvos. Mokinama amato ir rašto bei tų religijų, kokias jų tėvai pažino. O kaip užaugs, tai vaikų patys pasirinks, kuri bus jų madingesnė. Sutverta Lietuvos Moterų Globos Komitetas iš sekančių ypatų: pirmininkė Rupšienė; sekretorė Akelaitė; kasiškas J. A. Katkus. Kurie pasižadėjo, galės savo aukas įduoti vietiniam skyriui, kuris pasiųs surinktus pinigus į Kauną našlaičiams.

buvo duoti klausimai ant kurių atsakyta rimtai:

I. Klausimas. Kodėl neiškišat žmonių, kad nebutų karių, nebutų ir našlaičių? Atsakymas. Karą pradėjo ne Lietuvos žmonės ir todėl negalima jų pamerkti. O, kaslink Didžiojo Karo, tai laikraščiai, knygos ir kalbėtojai po šimtus kartų aiškino. Jei katrie dar negirdėjo, teatei kada buna politiškos prakalbos, tai kalbėtojai išaiškis; arba lai skaito laikraščius ir knygas, tai žinos.

II. Klausimas. Kodėl jus renka tik Lietuvos siratomas, juk ir Rusijoje bei kitose šalyse yra jų daug? Kodėl nesumažinat kariuomenę? Kodėl nuomuojuot varą siratomams? Atsakymas.

Mes šelpiam Lietuvos našlaičius, todėl, kad jie yra mūsų ir mūsų priedermė juos šelpti. O Rusija ir kitos šalys šelpia savo ir mūsų neprašo; o po antra — jus skelbiat, kad Rusija yra gražiai sutvarkyta ir pati save apsupia, todėl, kad tenai yra gera valdžia. Mes nesam rusai ir mums jie neapeina. Mes turim savus reikalus, o apie Rusiją mes nieko nežinome, todėl mes ir neikišam savo nosies, kur nereikia. O kariuomenė yra mums reikalinga, kad apginti Lietuvos piliečius nuo plėšikų. Jei mes neturėsim kariuomenės, mus paims bile katras priešas į vergiją. Vakarų pirmininkas pranešė: jei tamstos norite apkalbėti savus reikalus, mes jau pabaigiam ir jus galit užimti svetainę. Mes nekludysim. Pasakę visiems aukotojams aciū, kalbėtojai apledo estradą.

Aukojo po \$1.00:

K. Laudauskas, J. Maziukna, A. Adomas, A. Urbonas, J. Vaišvila, A. Dovidas, A. Vienis, A. Kisėlius, J. Rozmanas, P. Karpavičia, J. Sirvinskis, V. Sadauskas, D. Kvietkus, Tamošauskienė, Koveikienė, Rambauskienė, K. Sarvaitienė, V. Vainauskas, K. Vaitkus, J. Gilius, A. Petrusis, A. Bernotas, J. Rumbauskas, M. Bartkus, J. Červinskis, A. Greičiuvienė, M. Katkienė, V. Vaitkauskas, M. Saveikienė, J. Petrauskas, K. Adomaitis. Viso aukų \$38.80. Viso Pittsburgje surinkta aukų \$175.00. Sandarietis.

CHICAGO, ILL.

Kiekvienas lietuvių judėjimas, ar tai partijinis, ar tai kultūrinis, visados buvo didesnis, svarbesnis Chicagos lietuvių kolonijoje — ypatingai reikia pabrėžti, Chicagoje yra visos geresnės lietuvių pajiegos dailės srityje.

Štai, kad ir "Birutė" Dramos ir Muzikos Draugija, kuri, reikia pripažinti, užima aukščiausią vietą tarpe Amerikos lietuvių dailės draugijų. Net Chicagos solistai, neapsiriksiu, gali buti stambiais konkurentais Lietuvos Valst. Operos artistams.

Kada komp. S. Šimkus trejeta metų atgal Birutė vadovavo, kiekvienas matė ir jautė, jog Birutė pasiekė aukščiausio savo vystymosi laipsnio. Rodos, Šimkaus magiška ranka įkvėpdavo visiems tuos visus jausmus, tą dailės grožybę.

Bet išvažiavus Šimkui, Birutė lig sirgti pradėjo: viduje intrigos, šaltas draugiškumas, stoka magiškos dailininko-vado rankos, rodėse, kad Birutė pasirgs, pakarsčios ir... mirs.

Bet ne. Nelemta mirti sveikam ir stipriam kunui! Galima pasirgti, sumenkėti, bet ne mirkti. Ir Chicagos Birutė, kiek pasirgs, vėl sustiprėjo, pagijo ir bujoja.

Štai nedėlioje, balandžio 29 d., Arryan Grotto svetainėje vidurmiestyje, Chicagos Birutė vėl pasirodė Chicagočiams pilnoje savo galybėje, pastatydamą dviejų veiksmų Operą "Bailus Daktaras," versta iš anglų kalbos p. Bukšnaičio.

Tai buvo tikra dailės puota. Gabi nauja Birutės vedėjo p. A. Kverado muzikalė ranka pastatė Birutė vėl ant to paties aukščiausio, kaip Šimkaus laikų, laipsnio.

Pasibaigus lošimui, tukstantinė publika, lig užžavėta, nenorėjo skintis su Birute. Apodimentams nebuvo galo. Ir ištikro: kas norėjo apieist puotą, kam nebuvo malonu, po 3 metų pertraukos, gėrėties tikrąją dailės išraišką, artistišku lošimu, dainomis.

Kalbant apie solistus-lošėjus: p. Nora Gugienė, p. M. Rakauskaitė, p. Cherienė (S. Staniuliūtė), p. Kvedaras, p. Stogis, be komplimentų galima atvirai sakyti, kad jiems vieta yra but operoje, jei ne Lietuvoje, tai bent Amerikoje, jie turėtų suverti Lietuvos Operą, kuri atgaivintų gėstantį lietuvių jaunimą, net ir senesniusius išmokyti mylėti, gerbti ir apvertinti savo dailę, savo tautą.

Veikalas "Bailus Daktaras" nepaprastai linksmas, gyvas, malonus, paimtas iš Ispanų gyvenimo.

Reikia paminėti labai nemalonus faktas, kad p. Arlauskas, New Yorkietis, apvykę ir Birutė ir publika, nes savo dainavimu ir lošimu tik gadino sceną ir nervus publikai.

Neturint dailininko gabumų, verčiau jau reikėjo ramiai silstis New Yorke, negu Chicagon važiuoti ir "Bailiam Daktare" dalyvauti. Už tą ir Birutės vedėju pripuola mažutėlis minusas, kad nesugebėjo parupinti tinkamesnio tenoro. O geresnių tenorų, galiu "betyti," Chicagoje yra. Tačiau šį syk lai buna jam tas atleista.

Taip linksma ir malonu, kad vadovaujant p. Kvedarui, Chicagos Birutė vėl gyvuoja, vėl stovi pirmoje vietoje.

Perkuno Išpažintojas.

WORCESTER, MASS.

Balandžio 26 d. Lietuvių Svetainėje "Aušrelės" draugija per-

statė 4 veiksmų komediją "Dvikojis Katinas," parašytą B. Kadagučio. Veikalas yra savaimingai juokingas, jeigu tinkamai suloštas esti. Bet šį kartą prastai atsižymėjo artistai, ypač buvo kai kurie ne savo rolėse ir nebuvo tinkamai nusigrimiravę.

Šį kartą veik vienas artistas kaž geriau lošė — tai tėvo rolėje.

Silto oro dėlei žmonių buvo gan mažai. Buvo galima tikėtis iš kalno, kad bus mažai, nes nariai buvo paislę iš koncerto ir mažai platinu tikietus, o, antra, tai jau tas veikalas antru kartą statomas.

Tą veikalą buvo galima perstatyti žiemos laike, bet ačiu pirminkui - režisieriui tapo nukeltas į pavasarį ir tuomi draugijai davė leletą desėtkų dolerių deficito.

Tai viską daro užsispyrimas.

Beto dar dalyvavo dainininkės seseris Barbaravičiūtės ir J. Mitrikaitė. Josios padainavo leletą dainelių. Ir taipgi Jono Dirvelio orkestras, kurs kas kart progresuoja.

M. R. B.

PROVIDENCE, R. I.

Gegužės 6 d. čion buvo surengtos prakalbos L. P. Sajungos, 5-to Sk. Kalbėjo gerb. A. Ivaškevičius iš So. Bostono. Kalbėjo gana puikiai ir gerai išaiškino dabartinę Lietuvos padėtį ir klerikalų su Romos agentais nepadorą darbą Lietuvos

valstybei. Kalba publikai labai patiko. Taipgi buvo renkamos aukos Lietuvos našlaičiams. Aukų surinkta \$84.32, išlaidų buvo \$20.00, taigi likusieji \$64.32 pasiųsti į centrą N. Y. — L. M. G. Kom. į Baltic States Banką.

Aukotojų vardai: A. Deltuva \$5.00, J. Karpavičius \$5.00, J. Deltuvenė \$2.00, Ig. Juškevičius \$2.00. Po \$1.00: A. Gumauskas, J. Petrukauskas, S. Urbonas, A. Rameisa, F. Godonis, S. Rusas, V. Ruskas, P. Gaiskus, V. Bankauskas, B. Juskevičius, V. Miklusis.

S. kp. Sekretorius.

PITTSBURGH, PA.

Prakalbos.

Gegužės 1 ir 2 dd. L. M. G. K. Centro narės, gerb. D. Sleževičienė ir V. Vencienė lankėsi Pittsburgje su prakalbomis.

Gegužės 1 d. A. L. T. S. 79 kp. pastangomis buvo surengta prakalbos South Side dalyje. Ką dangi mūsų gerb. viešnios buvo neišpasakytai pavargusios po ilgos kelionės, tai South Sidičiai turėjo progos išgirsti tik vien gerb. p. Vencienę. Kalbėjo dviejuose atvejuose. Pirmam atvejyje papasakojo mums gana žingeidžių dalykų apie abelną Lietuvos gyvenimą ir apie Amerikos lietuvių pargrįžimą į Lietuvą.

Gerb. p. Vencienės prakalba publika buvo labai užganėdinta. Šiose prakalbose dalyvavo ir

ganizacijų, kurios prisilaiko prie teisybės. Toliau gerb. p. Vencienė jausmingai nupiešė Lietuvos našlaičių vargingą gyvenimą ir įkurimą L. M. G. K. prieglaudų ir kiek jos naudos atnešė našlaičiams.

Po pirmam atvejui buvo renkamos aukos našlaičių naudai. Aukos rinko pati gerb. p. Vencienė ir p. Rupšienė. Aukojo sekanči žmonės: Po \$5.00: J. Virbickas, P. Gedrimas, Jurgis Stalgis, A. P. Slevinas ir B. Lapeika; po \$3.00: J. Paurazienė, M. Aidukaitienė; po \$2.00: A. Mičulis; po \$1.00: J. Senulis, O. Senulienė, A. Rusinas, O. Balionienė, A. Pusinckas, J. Naravas, A. Jagminas, S. Žakauskas, V. Pliaušenis, S. Raudonis, B. Gaidys, J. Balčiauskas, V. Vizgyrida, J. Danevičius, A. Zoleskis, J. Bielskis, L. Leščinskas, P. Marčikonis, P. Marčikonienė, J. Kavaliauskas, J. Simonavičiūtė, V. Pakrosnienė, P. Riškienė, M. Staringis, V. Šlančiauskas, J. Guveičienė, F. Maisiejus, A. Staraišienė, P. Šarkšnė, G. Jakandienė ir P. Zinkienė. Smulkių surinkta \$11.96. Viso \$75.96. Po aukų rinkimo gerb. p. Vencienė papasakojo mums gana žingeidžių dalykų apie abelną Lietuvos gyvenimą ir apie Amerikos lietuvių pargrįžimą į Lietuvą.

Gerb. p. Vencienės prakalba publika buvo labai užganėdinta. Šiose prakalbose dalyvavo ir

Birutės Choras po vadovyste J. L. Senulio. Chiras padainavo trisdainelės, kurios labai sužavėjo publiką. Musų viešnios ir A. L. T. S. 79 kp. širdingai dėkavoja Birutės chorui ir gerb. p. J. L. Senuliui už dalyvavimą prakalbose.

Gegužės 2 d. gerb. p. Vencienė su p. Rupšiene ir gerb. p. D. Sleževičienė su p. Katkum vaikštinoje po Pittsburgo biznierių rinkdamos aukas. Gaila ir gėda sakyti, kad mūsų tarpe yra tiek išgamų ir kietasirdžių biznierių, kurie netik neuokjo, bet da labai nemandagiai pasielgė su mūsų gerb. viešniomis, kurios pašventė tiek laiko ir taip sunkiai darbuojasi mūsų našlaičiams, nes jie yra mus, jie yra mūsų karžygių našlaičiai, mūsų tėvynės apgynėjų kudičiai. Gerbiami biznieriai! jau laikas yra susiprasti, kuom esate. Žmonės tuo dažinos jusų žiaurumus ir pradės jus užmiršti.

Iš biznierių aukoję sekanti: Po \$10.00: Juozas Vencius; po \$5.00: J. Pakrosnis, Jurgis Vencius, P. Volungevičius, P. Dargas; po \$2.00: Dr. J. J. Weber, A. Lukomas; po \$1: S. Žyžis, K. Šimkunas, A. Lubeckas, A. Čepaitis, Mrs. I. Schwartz (žydė), P. Franckevičius, S. Viltzakis, K. Kondrotas, A. Marcinkevičius, A. Žvirblis, po 50c.: J. Semsys, ir S. Rasimavičius. Viso \$45.00.

Gegužės 2 d. vakare 8 val. buvo surengtos prakalbos North Side pastangomis A. L. T. S. 43 kp. Vakarų vedėjas buvo gerb. Katkus. Atidarant prakalbas gerb. J. Katkus paaškino prakalbų tikslą ir perstatė vakarų kalbėtoją gerb. p. Sleževičienę. Gerb. p. Sleževičienė kalbėjo dviejuose atvejuose. Daugiausia kalbėjo apie našlaičius ir apie įsikurimą L. M. G. K. prieglaudų. Po pirmo kalbėjimo buvo renkamos aukos. Aukos rinko gerb. p. Sleževičienė su p. J. Katkum ir A. Akelaitytė su p. Saveikiene. Nors publikos (kaip dėl Pittsburgo, o ypač North Side) buvo pusėtinai, bet aukų surinkta vos \$38.80 ir tai po daug agitacijos ir net perėjimo tris kartus per svetainę. Priežastis turbūt tame, kad buvo labai daug raudonųjų, kurie turbūt čėdina savo centus nupirkti Leninui karuną. Aukojo sekanti: Po \$1.00: K. Adomaitis, J. Vaitkus, J. Gilius, A. Petrusis, A. Bernotas, J. Rumbauckas, M. Bartkus, F. Čirvinskis, A. Greičiuvienė, M. Katkienė, V. Vaitkauskas, M. Saveikienė, K. Landauskas, J. Maziukna, A. Adomas, J. Petrauskas, A. Urbonas, J. Vaišvila, A. Dovidas, A. Vienis, A. Kisėlius, J. Razmanas, P. Kasparavičius, S. Širvinskis, V. Sadauskas, D. Kvietkus ir Tamošauskas. Smulkių suaukuota \$11.80. Viso \$38.80. Po prakalbų gerb. J. Katkus dardėjo \$15.24, idant padaryti Pittsburgo auką nors \$175.00.

Rengėjai širdingai dėkavoja mūsų gerb. viešnioms už atsilankymą į Pittsburgą, taipogi širdingai dėkavojam visiems aukotojams šiam prakilniam tikslui — globojimui našlaičių.

Pittsburgh

WILKES BARRE, PA.

Gegužės 8d. atsilankė į mus koloniją ponia Sleževičienė, nes A. L. T. S. 55 kp. buvo parengusi jai tą dieną prakalbas. Tik nelaimė tame, kad tą vakarą kaip tik nuo penktos valandos vakare pradėjo lyti, ir taip lijo kaip iš kibiro pylė, iki vėlybai nakčiai, tad mažai žmonių susirinko į prakalbas. Bet gerb. p. Sleževičienė paaškinus Lietuvos siratukų vargingą padėimą ir jų ateitį, ir tas mažas burelis sudėjo kelis dolerius aukų. Čionai paskelbui, kurie kiek aukoję: A. L. T. S. 55 kp. \$15.00, SLA. 115 kp. \$10.00, K. Demi-

AR JUSŲ KUDIKIAI MAITINAMI TINKAMAI?

Mūsų Suvienytos Valstijos yra apstumo žemė, o vienok nuo trijų iki penkių milijonų Amerikos mokyklos amžiaus vaikų yra nedapenėti ir nedamaitinti. Jokis vaikas turis savo valgimuose užtekinai pieno, negali kentėti nedapenėjimą. Tikrenybėje apie trys ketvirtadaliai vaiko valgomo valgių turi turėti pieno savyje.

Dabar yra laikas apsaugoti jūsų vaikų sveikatą kadangi mainosi metų laikas. Pridėk Eagle Pieną prie jų valgių tuoj. Duok jiems du šaukštu Eagle Pieno, atmiešto trimis ketvirtadaliais puodu-ko ledu šalto vandens kasdieną, parodytais ir pavakarėje.

Mes jūsų kalboje esame atspausdinę instrukcijų kaip prirngti Eagle Pieną kudiriams visų amžių. Jei nori šitų instrukcijų, išpildyk kuponą ir pasiųsk mums šiandien.

THE BORDEN COMPANY
Borden Building, New York

KUPONAS

Pažymėk kryželiu ko nori
Penėjimo Instrukcijos Vardas .....
Kudikių Knygą Adresas ..... (Lith.)

kis \$5.00, J. Mieliauskas \$2.00, J. Ramanauskas \$2.00. Po \$1.: A. Berneckas, J. Balsevičius, A. Čerkauskas, J. Paulauskas, S. Peleckis, P. Acius, J. Norkunās, P. Retkevičius, A. Jankauskas, J. Vizgaitis, J. G. Alenskas, J. Mickevičius. Smulkių aukų surinkta \$2.00. Per prakalbas aukų surinkta \$48.00. Taipgi ant-rytojaus p. Slezevičienė ir J. Mickevičius, ir E. Jenkauskas patarnaudamas su automobiliu apvažiavo žymesnius Wilkes Barre biznierių, parinkdami aukų. Aukotojų vardus taipgi paskelbiame čionais: Jurgis Vainis \$10.00, S. Valza \$5.00, J. Gilis \$5.00, P. Kamarauskas \$5.00, J. Valaitis \$4.00, Jonas Vainis \$2.00, J. Sidarevičius \$2.00, A. Maliušis \$1.50, Juozas Vainis \$1.00, T. Surodoka \$1.00 J. Smadžiūnas \$1.00, A. Karoliūšis \$1.00, J. Mickevičius \$5.00. Smulkių aukų \$1.25 — viso ant-rytojaus aukų surinkta \$44.75, per prakalbas surinkta \$48.00. Kartu pasidarė \$92.75. Išmokė- jimų buvo: už svetainę \$7.00, apgarsinimai \$5.75. už automobi- lžių kalbėtojos atvež. \$1.00, A. Jenkauskui už automobilių \$5.00 —viso iškaščių buvo \$18.75. Našlaičių sušelpimui liko \$74.00 ir tuos čekių pasiuntėm į Baltic States Banką, vardu Lietuvos Moterų Globos Komiteto. Visiems aukojusiems tariame širdingai aciū. Rengėjai.

DĖLKO MUSĖS PAVOJINGOS

Baidyk muses nuo ligonių, ypatinai nuo tų, kurie serga limpančioms ligoms. Naikink vi- sas muses, kurios pakliuva ligo- nių kambarin, nes jų kojos apli- pusios ligos gemalais. Saugok, kad joks gendantis, puvantis dalykas nebūtų apie namus. Šydrais apdangstyk val- gomus daiktus namie arba krau- tūvėje, kad neprileisti musėms siurbti. Mėšlus ir visokių at- matų laikyk po uždangalų ir kalkėmis išteplok indą, kuriame jie laikomi. Valyk srutyne ir nubėgas ke- rosinu. Sietais aptaisyk duris ir lan- gus, ypač valgomam kambarin ir virtuvėje, ir nuodink visas muses. Tvirtuose mėšlą laikyk po sietu ir tankiai išbarstyk kalkė- mis vietą, kur mėšlas laikomas. Jeigu kur aplinkkėje laikomi gendanti daiktai arba netvarko- je dalykai, kurie musėms priei- nami, tuo pranešk Sveikatos Skyriui. Musės dvejomu būdu perduoda ligas. Paprastu būdu beknibinė- damos po nešvarias vietas, po puvēsius, prie ligonių ir tt., mu- sės ligų gemalais susitepa ir paskiau be knibinėjant po val- gius, gėrimus ir tt. tuos gema- lius nešioja ir drąpsto. Šis yra paprasčiausias mūsų budas per- duoti ligas. Paškai vėl, musės, kurios gi- mant susitepa ligų gemalais ir gliant iškiepija šiuos žmogui ir taip antru būdu perduoda ligas. Bet Amerikoje šių gliančių mu- sė yra labai maža, todėl nuo jų pavojus netaip gresia. Eigos daugiausia mūsų nešio- jamos yra: Karštiligė, Pilvinė, Viduriavimas, Žarninė, Cholera, Miegamoji, Kraujaligė. Karštiligė tankiausia nešioja- ma. Viduriavimas ir žarninė pa- prastai vaikų ligos, bet pagal pa- duotą surašą pasirodo, kad ir augusiems limpamos. Kasmet vientik Suv. Valstijose apie 70- 000 kudikių išmiršta pirm dvejų metų šiomis ligomis. Daugelis ir kitų ligų, išskiri- ant nurodytas, mūsų yr plati- namos. KREIPDAMESI Į BILĖ IŠ- TAIGĄ FIRMĄ AR ŠIAP BIZNIERIŲ, PAŽYMEKITE, JOG SUŽINCJOTE "SANDA- ROJE."

T. M. D. Reikalai.

Visus raštus, korespondencijas ir straipsnius TMD. reikalais reikia sūsti redaktoriaus V. Sirvydo, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. vardu ir adresu.

TMD. PRAKALBŲ MARSRUTAS.

Tėvynės Mylėtojų Draugija rengia g. V. K. Račkauskui siōse vietose eilę prakalbų apie TMD. ir sykiu apie musų kultū- ros ir ekonomijos dalykus: Geg. 21 d. Lawrence, Mass. Geg. 22, Boston, Mass. Geg. 23, Lynn, Mass. Geg. 24, Norwood, Mass. Geg. 25, Worcester, Mass. Geg. 28, New Britain, Conn. Geg. 29, Union City, Conn. Geg. 30, Ansonia, Conn. Geg. 31, Kearney, N. J. Birž. 2, Baltimore, Md. Birž. 3, Philadelphia, Pa. Birž. 4, Binghamton, N. Y. Birž. 5 ir 6, Pittsburgh, Pa. Visų pažymėtų kuopų mel- džiams kuogreičiaū paimti saļę prakalbam ir pranesti kuogrei- čiaū TMD. sekretoriui (J. Sekys, 101 Oak St., Lawrence, Mass.) salēs vardā ir vietā (gatvė ir nu- merj). Taipgi pažymėkite, kiek reikēs plakatų dēl iġgarsinimŲ.

TMD. leidžia Welso Visasviete- nę Istorijā ("Outline of History" — "Istorijos šesėliai"). Leidinys susidēs iš trijų dideliŲ tomu, taigi Draugijai tuo reika- linga daug pinigų dēl leidimo. Visose pažymėtose kolonijose ir kuopose nariai turi dirbti kv- tvirčiausia, kad gavus kuodau- giausia naujų narių ir išparduotų TMD. literaturos. Siōse g. V. K. Račkausko prakalbose turime mes visi nariai suvienyti savo spēkas, kad kuopas padidinti ir Draugijā išauginti dvigubus skai- čium narių. Siōse rengiamose prakalbose taipgi bus daug do- mės atkreipta į musų švietimą, ypač į Aušros sukaktuves ketu- rias-dešimties metų. TMD. stovi sargyboje apšvietos ir musų kultūros, taigi pasistengkime, kad visose kolonijose, viršuje pažymėtose, būtų sekmingai su- rengtos prakalbos ir kad musų liaudis skaitlingai jas atlan- kytų.

TMD. Centro Valdyba.

SIULO IŠLEISTI NAUJĄ GRAMATIKĄ.

Nuo Augusto Staselio iš Ežerėnų, Lietuvos, gauta sekamas laiškas į Literatinį Komitetą. Pilnai jo rašybos perspausdin- ant nėra galima pasekti, nes spaustuvė, turbūt, neturės tokių raidžių. Bet visgi skaitytojai matys ką siulo gerb. Staselis: Jis rašo: G. T. Muusu rashttvarkaa (grama- tika) netikraa. Yu mooka tik Jablonskis ir tes abejoja. Be gramatikos — gi nēr mookslo ir literaturos.

Tēc pridēdu prospektu manō rashttvarkoos, paremtoos visomy tarmėmy kalboos, kes labeej svarbuu Amerikoġ, kur sumej- šitōs visos tarmes kruvon, ba- tēc — Lietuvoġ — tei virauna patriotizmas keimo, ket ir ne- logingas. Mano rankrashtiu susirink- sape 200 puslapiu 1-8 lapo. Manou atspausti 1000 exemploriu, bet mias tēc labeej silpnji tech- nikos priemonemy. Esh, roodo- si, galesiu sumokėti pats, jai ne- labeej brangeej kainuos. Todēl prashitheu Draugijos suteikti man technikiny pagial- bu atspausti graġiai ir teisin- geej mano veikalus, jai tes gali- ma.

Mano abecelen inejna: Uu, Ee, Ee, tc, Zz, ishisiimeta: a, i, e, z, s, č, ē, ū. Su tikruu pagarbuu Augustas Staselis. Lietuva, Ežerėnai, Bažnyčios gt. 6 N. Iš konspekto gi paimame se- kamus vietas:

Kam neteko skeititi tiesora- shyjos pasi'ejshkina, ket varto- jamji tēc litereej zeklina: e — ishiitaria kietej, keġp latinish- kaas, panasheeġ ant a, u — a (ish- siitaria keġp u, tik nosin su uz- dengtomy luopomy), y — e, ē (ie), ē (ja), ji — vidutinio ilgio terp i ir ii, du litereej griateġ ishiitaria keġp vienas ilgas sh — s, z — ž, ph — f, tē, tc, th ir t, priesh ia, io, iu, dougumaa lietu- viuu tariā č, kitji sulig sauo tar- miuu, d, dh, priesh ia, io, iu — tariā keġp dz, sulig tarmiuu dž ir d. Tej iir mėgiinimas sudaryti rashtu, paremtu ant visuu tar- miuu kalboos, prisilajkanti tuu teisikliu, kurios slepiasi kalbooj abelneeġ ir kozinooj tarmeeġ (tankeġ vienaa tarmee teiso ki- tu), todēl ii gaalima pilneeġ va- diti toutishkuu.

Ner, rodosi, nej vieno lietuvio, kuris pripazyt dabertini rashtu giaruu, bet sudaryti nouju sun- ku, o vis-gi rejkia. Tejsimas tēc nieko ne padess. Jou doug kertu iis buuo tejsomas, bet keġp ne ishejo nieko teġp ir ne ishejs. Tiesorashtyġaa buuo skyria- ma tik augshō mookslo žmo- nem, o ne platiaġ visumeneġ. Ziiinomas dajktas, ket ir shytas rashtas, kolajk bus pilneeġ su- tvarkitas, rejkalaus doug darbo dougelio talentinguo zmoniuu ir ilgi lajko, — todēl ir shytas lej- diniis ne bus dougeliuġ supran- tamuu, o tik didesnie mookslo zmonem — zodium sakanti, teġ irāā tik mookslishkas tyrinēji- mas.

Nor rashtas ishrodo sunkuum, bet jaj is tejsiklingas ir atsako tikram ishhtarimuj zmoniuu, — tolji lengvesnis mokūruġ ir, abelneeġ, rashtas svarbus tik tuom, ket ishmoookina žmonis susishnėketi ir vartoti kalbu grazesneeġ phormoj.

Nor rashtas ishrodo sunkuum, bet jaj is tejsiklingas ir atsako tikram ishhtarimuj zmoniuu, — tolji lengvesnis mokūruġ ir, abelneeġ, rashtas svarbus tik tuom, ket ishmoookina žmonis susishnėketi ir vartoti kalbu grazesneeġ phormoj.

NĖR PIENO—NĖR ŽMOGAUS

Žmogus negali but stiprus ir svei- kas be augmenų. Dalis augmenų susi- deda iš vitaminių, be kurių žmogus ne- gali gyvent. Karvės maitinasi ant žalumynų. Per gamtos stebuklingą sutaisymą, karvė išsunkia iš žalumynų svarbiausius elementus maisto ir tokiu būdu perduoda mums pieną. Dėlto yra svarbu gert šviežų, gryną pieną. Per kairiuosius sezonus švie- zus pienas yra sunkiai gaunamas. Tai ką daryti? Ugi vartok "Bordens Evaporated Milk." Bordens Išgaruotas Pienas nėra tas pats kaip šviežus pienas, bet turi tą patį maisto svarbumą. Bordens Pie- nas yra sudarytas iš pieno karvių, kurios yra prižiūrimos tam tikrų dak- tarų. Šis Pienas yra šviežus ir grynas; ekonomiškas ir parankus. Dėl virimo jis yra beveik taip geras, kaip švie- zus pienas. Visos svarbios dalys švie- žaus pieno yra jame. Nė vienai šeimynai nereikia but be geriausio Pieno virimui. Kiekvienoj grosernėj randasi Bordens Evapora- ted Milk. Pamėginkit blėnkēti šian- die, — o gal tamsta viena iš tų, kurie vi- sad vartoja šį Pieną.

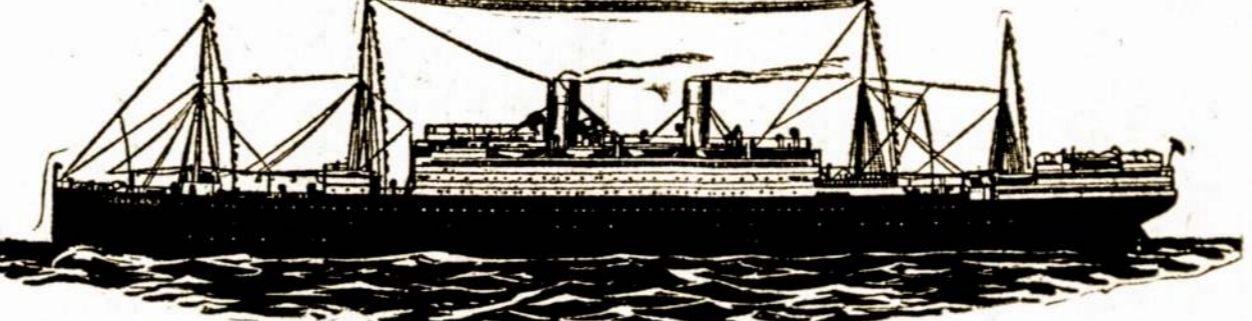
Reikalingi Agentai.

Po visas Suvienytas Vals- tijas, visuose miestuose, pardavinēt garantuojamus nau lytaus Rainkotos Lietu- vių išdirbystēs. Dabar sezo- nas, atsišauk tuoġaus klaus- damas informacijų. (21) AMERICAN EAGLE GARMENT CO. Biznie vedėjas F. W. Tiknis 339 W. Broadway, So. Boston, Mass.

REIKALAVIMAI.

Reikalauja vyrų prie dailini- mo ir šveiktimo sidabrinųjų daik- tų. Užtikrintas darbas, geros al- gos ir nēr darbininkams jokių klinčių. "INTERNATIONAL SILVER COMPANY," 95 Silver Street, Waterbury, Connecticut.

Net ir kudikaii pastebi!
Ir yra taip legva visiškai iš galvos pašalinti pleiskaną. Tik kelis kortus panaudojus **Ruffles** — tą pleiskanų mirtinąjį priešą — ir jusų galvos oda bus taip tyra, kaip kudikio ir Ruffles pagelbės jums visuomet ją tokia užlaikyti. Svair galvos oda užlaiko plaukus puikiais — pleiskanos tuoġaus sunaikina juos. Nusipirkite bonka Ruffles savo aptiekoje šian- die už 65c., arba prisitęskite 75c. pašto ženkliais tiesiai į laboratorijā. F. A. D. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

KELIAUK LIETUVON IR IŠ LIETUVOS PER VIENYBĖS AGENTURĄ
VIENYBĖ parduoda laivakortes ant visų greitų laivų ir papu- pina keleiviams rekaligus popierus grġzimui Amerikon. VIENYBĖ prigelbēs jums atsiimti savo gimines iš tėvynės ir suteiks reikalingā patarnavimą kelionēs reikaluose. VIENYBĖS Agentura siūncia pinigus į visas svieto dalis; parduoda čekius, draftus ir išmoka pinigus kablegramomis Lietuvoje. Reikalauk Vienybės Kelionės Knygelės kurioje rasite aprašytā kelionės reikalus ir smulkiai nuro- dyta kaip galima atsiimti gimines iš Lietuvos. Kelionės Knygelė visiems Dovanai. Adresuokite: VIENYBĖ 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Lietuviška Aptieka
Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Eu- ropiškų ir visokių lietuviškų šaknų. Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsėnjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir vi- sokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir ge- riausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, suėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uđdyka. H. CABITT. 100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

KAS NORITE SUŠELPTI SAVUPSIOUS LIETUVO
KAS NORIT SUŠELPTI SAVUOSIUS NAUDOKITĖS MUSŲ PATARNAVIMAIMS. Mes siūnciam- ie ir greitai išmokame Lietuvoje pinigus LITAIŠ, arba DOLARIAIS; išmokėjimus atliekame Lietuvos Bankuose ypatinai per LIETUVOS KREDITO BANKĄ, Lietuvos Paštuose ir Valstiybės Išdinėse. Darbas atliekama greitai, teisingai ir žemiausiai, negu bile kur kitur, kursu. Persit- tikrinkite! Parduodame laivakortes iš Amerikos Lietuvon. Partrau- kiame iš Lietuvos gimines. Padarome visokiūs notarialius raštus. Teikiame dykai vi- sokias informācijas, laiškais ir per musų leidžiamajį są- vaitinį laikrašti "DIRVA." Visais reikalais kreipkitės: "DIRVA" 7907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.

SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIKOġ
DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PASALPOS ORGA- NIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAS ARTI \$500,000.00.
Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,867.80 pensijų. Pašalpu išmokėta \$247,497.15.
SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariēi priiman- tuo 15 iki 50 m. amġiau. Visi namiai gauna laikraštį "Tėvyne" dova- nai ir teġgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos. Reminšinos šeykiai — \$150, 300, 600 ir 1,000. Pašalpos skyriniai — \$6.00, 9.00, ir 12.00 į savaite. platesniū informacijų kreipkitēs šiuo adresu: LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA. 307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

NAUJEINOS
Pirmas didžiausias ir geriausias dienraštis pasanlyje. NAUJIENAS leidžia darbo žmonēs darbo žmonēsms. NAUJIENŲ Metinė Biznie Knyga ir Almanakas, 1923 m. su 20,000 informacijų DYKAI tiems, kurie užsiprenu- meruos NAUJEINĄ NAUJIENŲ kaina me s Amerikoje \$7.00. Lietuvoje \$8.00. NAUJEINOS 1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Paveikslėlis
Lietuvos Vėliava, dykai tik už 6c. stempu. W. J. PETKON 8 VINE ST. MONTELO, MASS.
LUCKY STRIKE CIGARETTE
GERIAUSI Cigaretai
Nuvyk skau- mą šalini! Rאיס petye, meš- lungiškas trauky- mas muskuly, iš- marytas smary- visuomet yra drau- gas didelio skau- mo. Tačiau patry- nus truputi **PAIN-EXPELLERIU** ant skaudamos vietos skausmas bus greitai pašalintas. Pain-Expelleris ir skausmas yra mirtini priešai. Nusipir- kite jo bonka šian- die pas savo aptiekoj- — kaina tik 35 ir 70c. Fer- sitikrinkite, kad butų ant pakelio musų lak- te vaisišanklis. Neimkit pamėgdžiojimū. F. A. D. RICHTER & CO. 104-114 South 4th St. Brooklyn, N. Y.

Pr. Žyvas
Parduodu laivakortes, ge- riausių laivų kompanijū. Perku ir parduodu namus ir farmas (Real Estate). Apdraudžiu nuo ugnies namus, automobilius ir tt. OFISO ADRESAS: 1836 N. Main St., Scranton, Pa.

Bell Phone: Oregon 0863-J.
Dr. Ignatas Stankus
1210 So. Broad Street Philadelphia, Pa. LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokes ligas) IR CHIRURGAS (daro visokes operācijas). OFISA VALANDAS: Nuo 9 iki 11 A. M. Nuo 2 iki 4 P. M. Nuo 7 iki 8 P. M. Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

Tel. So. Boston 270.
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir Lietuviškai Ofiso valandas: Rytais iki 9 val. Po pietų 1 iki 3. Vakaraish 6 iki 8. 536 Broadway, So. Boston.

Dr. Tessmer
DENTISTAS
306 Main St., Worcester, Mass. viršuj "Iver Johnson" gatuve Patyres dentistas su 20 metų kaimos. Atdara 9 A. M. iki 6 P. M. Nedeliomis 11 iki 2 P. M. Tel. 3310 Park.

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)
Priėmimo valandas: nue 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakare 509 Broadway, Kan pas G St., So. Boston, Mass. Telephone South Boston, 592

Išgazaminuojam akis ir pritaikom ašniū.
H. S. Stone O. D.
Akie Specialistas 399a Broadway, Tarpe E ir F gatviu. South Boston.

Vietos žinios.

DEBS'O PRAKALBOS.

Pereito penktadienio vakarą (geg. 11 d.) Bostono Operoje buvo prakalbos Eugene V. Debs, neseniai paleisto iš kalėjimo. Didelė Operos svetainė, talpinanti daugel tukstančių, buvo nuo apačios iki viršui pilna žmonių, ir da apie tukstantis buvo susodintų ant pagrindų. Pagrindos buvo papuoštos gėlėmis ir Amerikos vėliava. Prieš pradėsiant prakalbas pagrajino Amerikos himną, pasibaigus prakalboms — Marselietę. Socialistų Partijos vadai, kurie vedė vakarą, pasakė, kad Debs'as, ar norės, ar nenorės, negalės ilgiau kalbėti, kaip vieną val. — nuo 9 iki 10.

Pasirodžius Debs'ui, visi sukilo ir sustoję plojo ir plojo. Mažai vaikučiai prinešė jam kruvas gėlių. Po jo kalbos vėl visi sustoję jį pagerbtai ir vėl plojo kelias minutes.

Debs'as kalba labai aiškiai ir nuosekliai. Jo kalba prisigėrus meilės žmonijai. Joje negirdėsi tu keršininų "skriaudikams," kokius mes girdime iš nedaperėtų socialistų prakalbininkų. Jis aiškiai mato ir aiškiai išdėsto žmonijos vystymąsi — kaip žmonija iš laukinės ėjo į barbarinę, kol nedasiekė dabartinės civilizacijos. Kapitalizme jis nemato skriaudos, tik skaito jį už tam tikrą laipsnį žmonijos evoliucijoje. Buvo laukinis gyvuliškumas pas žmones, atėjo barbarizmas su vergais, paskui baudžiavų gadyne. Išsivysčius mąšinoms, užėjo kapitalizmo gadyne. Su atsiradimu tu naujų laipsnių žmonijai vis geriau darėsi. Debs'as aiškiai pabrėžė, kad prieš kapitalizmą atsiradimą, kada buvo mažoji, taip sakant neminė produkcija, žmonės turėjo dirbti ilgiau, negu dabar dirba ir turėjo mažiau, negu dabar turi. Bet kapitaliz-

mas jau atgyveno savo amžių, žmonija jos evoliucijoje žengia pirmyn į naują tvarką, ir ta naujoji tvarka, anot Debs'o, bus socialistiškoji tvarka.

Prieš prakalbas ir po prakalbų buvo ir yra ginčai: ar Debs'as yra bolševikas? Kas girdėjo Debs'o prakalbą ir suprato ją, negali abejoti, kad Debs'as nėra bolševikas. Jis neabejotinai su žodžiais pareiškė įsitikinimą į laipsnišką žmonijos išsivystymą. Neagitavo, net ne žodėliu neužsiminė apie kokį nors "diktatūrą." Užtarė, tiesa, už bolševikinę Rusiją, dovanojamas jai jos klaidas, bet taip pat užtarė ir už persekiojamuosius I. W. W.

Kad Debs'as nėra bolševikas, da aiškiau parodo ta aplinkybė, kad Amerikos "Socialist Party" yra pavadinta "Debs'o Partija" jo pačio prakalbose platintuose lapeliuose. Prakalbose, pačiam Debs'ui girdint, buvo pareikšta, kad sekančius metus prezidento rinkimuose Debs'as bus kandidatas į Suv. Valstijų prezidentus ant "Socialist Party" tikėtao. St.

BUS DAUG SVEIČIŲ.

Į perstatymą operos "Velnius Išradėjas" sulauksime daug sveičių netik iš tolimesnių miestų Mass. valstijos, bet ir iš kitų tolimų valstijų.

Štai atėjo mums žinia, kad atvažiuos Dr. Juozas Jonikaitis iš Detroit, Mich., Dr. Mikas Devenis iš Waterbury, Conn. ir taipgi daug sveičių žada atvažiuoti iš New Yorko ir New Jersey valstijų. Bostono ir apielinkės lietuviai, kurie dar neturite bilietų, pasistengkite gauti, nes kaip pasirodo, tai tuo vietų bus mažai. Bilietus dar galima gauti "Sandaroje", Baltic States Fin. Corp. ir pas Gabijiečius.

Dabar Bostone lošia Maskvos artistai. Tarpe jų Kačalov — lietuvis — žinoma, lošiantis pseudominu. Taigi ir tas artis-

tas yra užkvietas dalyvauti prie perstatymo "Velnio Išradėjo."

Generališkos "Velnio Išradėjo" repeticijos sykiu su visais artistais bus seredos ir pėtnyčios vakarais, visi artistai ir choristai bukite.

Tad nepamirškite nedėlios, gegužės 20 d., kurios sulaukė visi į Broadway Teatrą!

Prakalbos

V. K. RAČKAUSKAS.

Rengia TMD. 81 kuopa, utarinke, Gegužės (May) 22 d., 1923 m., 8 val. vakare, Lietuvių Salėje, kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass.

Kalbės V. K. Račkauskas iš New Yorko. Kviečiame visus ateiti, bus įdomios prakalbos. TMD. 81 kp. Vaidyba.

PRANESIMAS.

So. Bostono Lietuvių Ukėsu Kliubas laikytame susirinkime gegužės 6 d. nutarė paskelbti So. Bostono lietuviams, kad mums teko girdėti, jog keletą lietuvių užpuolė valkatos arba, sakant, "bomai" ir apmušė ar kitaip nuskrudė. Taigi kreipkitės prie šio Kliubo, o mes dar turime afidavitu, su kurių pagalba mes anais metais apvalėm

South Bostoną. Taigi mes pasidarbuosime ir vėl. Kliubo susirinkimui buna kas pirmas mėnesio nedėldienis, 2 val. po pietų, Lietuvių Salėj. Dabar priimami nariai už pusę įstojimo — vyrai, moters ir merginos. Rašt. A. Latvinskas.

INVAIRIOS ŽINIOS

VOKIEČIAI PYKSTA UŽ NUTEISIMĄ KRUPP'O.

BERLYNAS. Kad pasklido žinia, jog prancuzai nuteisė Krupp'ui daugel metų kalėjimo, Berlyne kilo toks įpykimas, kokio nebuvo nė pirmose dienose užgrobito Ruhr'o. Vienas vokiečių laikraštis pataria net sureštuoti visus Berlyne esančius prancuzus ir teisti juos, kaipo šnipus.

LENKŲ PASIUNTINYS IŠVAŽIAVO IŠ MASKVOŠ.

MASKVA, geg. 10 d. Anglijos aštri nota sujudino Maskvą. Kad dažinota, jog Lenkijos pasiuntinys užvakar išvažiavo iš Maskvos, neramumas da pasididino, ypač kad tuo pačiu tarpu

Gerai Pirkiniai.

350 akų ukė Mass. Valstijoje su triobomis, įrankiais ir gyvuliais (20 karvių, 2 arkliai, 3 kiaulės, vištos ir tt); 90 akų dirbamos žemės, 60 ganyklos ir 200 miško; miškas vienas už 5 metų bus vertas \$25,000. Puiki vieta dėl auginimo karvių, nes 1922 metuose \$4000 buvo uždirtai pardavinėjime piena. 8 kambarių stuba su elektrikos šviesa; puius ežeras, taigi ledo niekad nereikia pirkti; arti visko; 1 milia nuo karų. Savininkai yra labai seni ir jau nebegali dirbti, taigi turi parduoti šį mėnesį. LITHUANIAN AGENCY
361 Broadway,
So. Boston, Mass.

ir prancuzų maršalas Foch'as kija gali buti draši, nes Prancuzai atvažiavo į Lenkiją. Foch'as kalboje aiškiai užsiminė, jog Len-

PIKNIKAS!

Rengia D. L. K. Keistučio Draugija savo Darže,

OAKLAND GROVE

E. Dedham, Mass.

Seredoje, Gegužės 30 d., 1923

(DECORATION DAY)

Šis Piknikas bus vienas iš linksmausių, nes bus visokių skanių valgių ir gėrimų. Taipgi bus visokių pamarginimų su laimėjimais, butent: virvės traukimas ir kitokių. Visi atsilankykite, o linksmai laiką praleisite.

KELRODIS. Važiuojant iš Bostono, reikia paimti Eleveiterį ir važiuoti iki Forest Hill, nuo ten, paimti Washington Grove karą ir nuvažiavus išlipti prie Grove St. Čia pasitiks žmogus ir parodys vietą. RENGEJAI.

Didelė Maliavos Diena!

SO. BOSTON HARDWARE CO.

317 Broadway,

So. Boston, Mass.

Kaipo South Bostono Agentas dėl

MONARCH 100% GRYNĀ MALIAVA.

Mes geidžiam supažindint gerbiamus South Bostono žmones su nepaprastu gerumu šios maliavos.

Subatoje, Gegužės 19 d.

Mes užkvietėm į musų krautuve patyrusius Fabriko representantus, kad nurodytu gerumą sekančių maliavų.

100% GRYNĀ
Monarch Maliava
Grynas švinas, Grynas
cinkas be priemaišo.

CARMOTE
Dėl Grindų
Gera Politura.

CARMOTE
Prancuziška Politura
Dėl Automobilių,
Pianų ir Rakandų.

Jeigu turite kokius klausimus maliavos srityje, tai ateikit pas mus, mes išsišim.

DYKAI

Gražus pirkliaivimui krepšys ir puskvortė polituros dėl dratinių langų.

NEUŽMIRSKITE DIENĄ. NEUŽMIRSKITE LAIKĄ.
J. KLIMAS ir P. BOLYS. Savininkai.

"VELNIAS ISRADEJAS"

TRIJŲ VEIKSMŲ OPERA

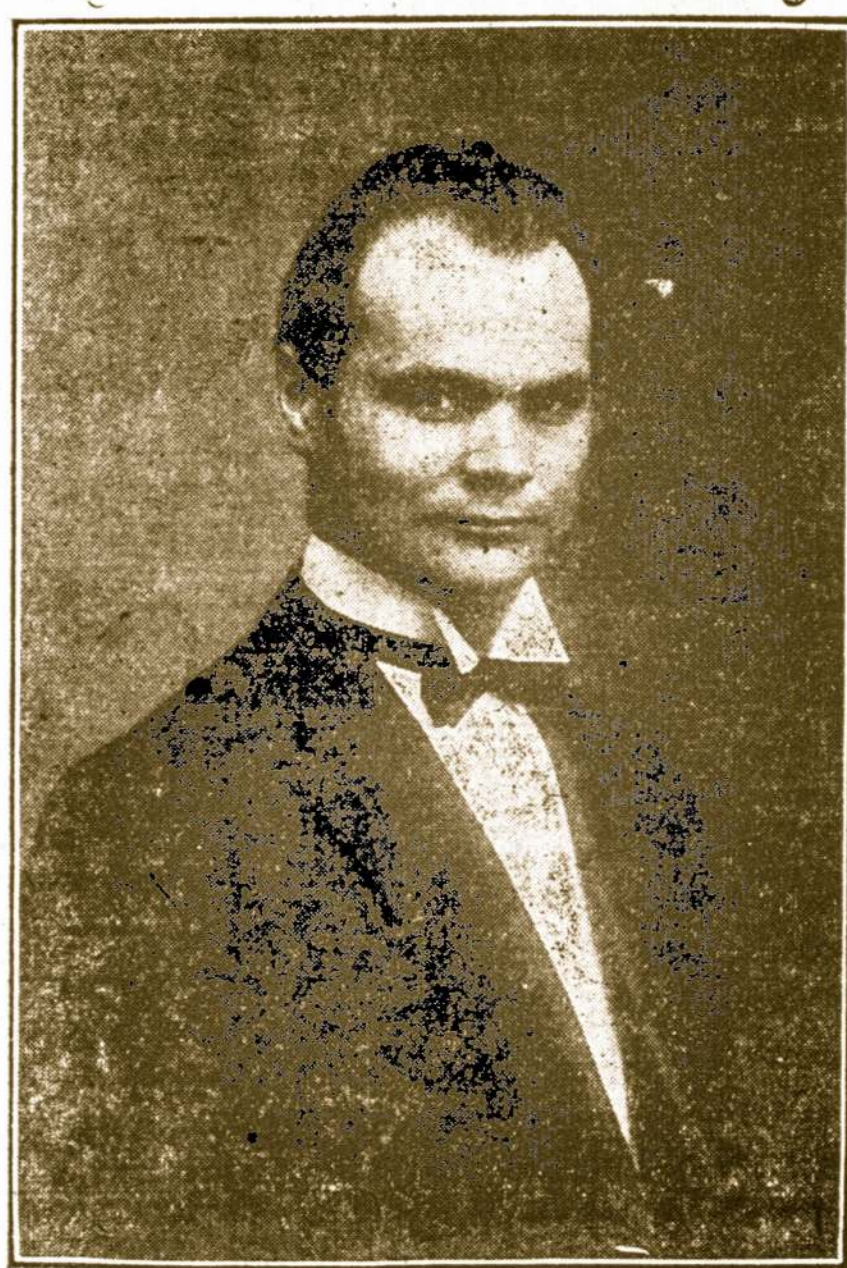
Libretto P. BUKSNAICIO. Muzika M. PETRAUSKO.

STATO MUZIKOS IR DRAMOS DRAUGIJA "GABIJA."

Nedēlioje, Gegužės 20 d., 1923

A. KALINAUSKAITĖ, loš Bobos rolėje.

J. C. NAVADAUSKAS
Loš Belzebubo rolėje.

BROADWAY TEATRE

Kampas Broadway ir F St., So. Boston, Mass.

Svetainė bus Atdara 2-rą Valandą Diena

Perstatymas Prasidės Lygiai 3-čia Valandą Diena

Programą Išpildys Solistai, "Gabijos" Choras ir Simfonijos Orkestra, Vadovaujant Komp. M. Petrauskui.

Kadangi tikietai rezertuoti, tai iš anksto pasistengkite nusipirkti geroms ir užtikrintoms vietoms, tikietais galima gauti Baltic States Fin. Corp., "Sandaroje" ir pas Gabijiečius.

"VELNIAS ISRADEJAS" visiems yra žingeidus pamatyti, nes pragaro gėmė nevisuomet galima matyt. Šis veikalas parodo aiškiai, kas išrado degtinę; kas ją vartoja ir kam garbė už išradimą. Juoko ir ašarų iki valiai, muzika žavėjanti. Tad nepraleiskite šios progos. Visus kviečia "GABIJA."